

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 120 Din, za inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEČ

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Mir

Tako srečno je ustvarjena človeška narava, da hitro pozablja temne dni nesreče in trpljenja kakor hitro posije solnce boljše sreče. Še hitreje kot po edinci pozabljajo prestano gorje narodi. Obraz narodov je obrnjen izključno za tokom življenja v bodočnost, in prav malokdo se še spomni gorja, ki je pred 16 leti planilo nad Evropo in ves svet. Odraščajoča generacija ve malo o desetih milijonih mladih mož, ki so obležali na evropskih bojiščih in o še enkrat toliko milijonih pohabljenec in bežnikov, katerim je vojna vzela mladost in jim za desetletja prikrajšala življenje. Skoraj bo pozabljena strahota stradanja in begunstva, obledel bo spomin na porušena ognjišča in uničene družine.

Vsi pa, ki so trpeli v onih težkih letih in ki ne verujejo v slepo usodo, ampak žive v prepričanju, da človeško usodo vodijo višje sile z določenimi cilji, vsi tisti milijoni trpinov izmed vseh narodov so pričakovali, da se bo iz skupnega trpljenja narodov porodila skupna nepremagljiva volja vseh: nikdar več vojne. Edino, če prodre to najgloblje spoznanje v zavest vseh narodov, potem niso bile zaman hekatombe mrtvih.

Upanje ni bilo popolnoma varano. Kdor je pazljivo motril življenje povojnega sveta in sledil toku novodobnega ustvarjanja, je z radostjo mogel opaziti porajanje novega človeka, ki ne malikuje pred jeklenim obrazom Marsa, ampak ki spoštuje v sebi in v svojem bližnjiku po božji podobi ustvarjenega človeka. Iz najglobljih globlin ljudske duše, v kateri je odsev božje volje, se vedno določneje dviga hropelci klic po miru, po sporazumevanju in medsebojni ljubezni. Genij naroda si vse bolj želi, da mu na njegovem obzorju sije miroljubna mavrica, kakor pa da ga obzarja krvav svit topovskih žrel in vojne furije.

Ta duh sporazumevanja in poudarjanja vsega tega, kar nas druži in ne kar nas loči, gre z močnimi koraki naprej. A usodno je, da ga nekateri hočejo ustaviti. Mesto besede miru se zopet pridiga evangelij sile in pravica oborožene pesti, mesto enakosti se poudarjajo suverene pravice močnejših nad šibkejšimi, mesto spoštljivega priznanja vsakemu, kar mu gre, padajo besede o »zaokroženem imperiju« močnejših držav. Baš so se oznanjevalci miru pripravljali, da zavite palmo miru in ugotove konec oboroženega človeka, kar je treščil med narode glas vodilnega državnika, ki poveljuje topove in strojnice, puške in bajonete in z Machiavellijem amehi neoborožene mirovne preroke. Priznamo, da jih je mnogo, ki prav tako mislijo, toda nihče si še ni upal po vojni izreči tako trde besede. S tem je bil dan signal vojnim petelinom tudi drugod. Pričelo se je tu in tam rožljati s sabljo, pretiran nacionalizem zopet ošabno dviga glavo. Zastotuje, da imamo pred očmi le dogodke, ki so se v zadnjih dneh odigrali v Porenju.

To je drugi duh, ki popolnoma nasprotuje duhu sporazumevanja in zastopnosti. Porojen je iz pretiranega nacionalizma in samopoveljevanja, to je duh surove sile in materijalizma, ki je že enkrat spravil Bogu odpujeno Evropo v največjo nesrečo in na rob propada.

Proti temu barbarskemu duhu, ki ga narekuje sacro egoizmo, je treba, da pravočasno vstanejo vsi poštenj in vsi krščanski ljudje. Treba mu je dati ime, ki mu pritiče, to je zločinstvo. Vojna ne nastane v enem dnevu, ampak se pripravlja počasi. Vojni agenti morajo narod, ki je miroljuben, preje omrežiti z vojno psihozo, mu z govori in tiskom in paradami in demonstracijami, z lažjo in izmišljotinami vsiliti prepričanje, da je vojna nekaj nujnega in neizogibnega. Proti takemu početju je treba, da vstane ves narod, kajti, gre za njegove najvišje interese. Ni prav, da se vse pozablja. Miru ne bodo obranile ne državne zveze in ne antante, mir nam more zagotoviti le brezpogojno miroljubno usmerjeno mišljenje narodov. Zato je treba vedno znova poudarjati, da vojska ne plačuje, ampak pomeni absolutno škodo za vse, zmagovalce in premagance.

Komu je koristila zadnja vojna? Ali pa je morda rešila le en sam problem, ki bi ga ne bilo mogoče bolje mirnim potom rešiti? Znana angleška prislovica: »Right or wrong, my country!« je postala žal zopet vodilno geslo držav, ki svojo državniško modrost opirajo le na bajonete. Toda za nas svetovna vojna ni le spomin na največjo nesrečo, ampak nam je tudi spomenik največje človeške neumnosti. S krvavim peresom je vsem razsodnim ljudem zadnja vojna zapisala v duše resnico, da je mir neizrekljivo dobro in da ga je treba čuvati in ohraniti za vsako ceno.

Edino za tem ciljem stremi tudi naša mlada Jugoslavija. Vsa njena politika je prežeta vseskozi miroljubnega in konstruktivnega hotenja. Naše jugoslovanske zemlje in naš narod ne nepopisno trpel od vojnih grozot. Zato vemmo ceniti in ljubiti mir. Predobro se zavedamo, da bomo le v mirnem ozračju kulturno dohčeli druge narode in tako zgradili trden most med vzhodom in zapadom.

Nemiri v Egiptu

Kairo, 10. jul. AA. Snodi je redarstvo prišlo 70 izrednikov, ki so skušali manifestirati proti ukrepom oblasti radi dogodkov v Mansourahu dne 8. julija. Pri teh dogodkih je bilo, kakor je znano, ubitih 6 oseb. Dobne manifestacije so bile v Damansouru, vendar brez neredov.

Vezuv deluje

Neapelj, 10. jul. AA. Opazovališče na Vezuvu naznanja, da je ognjenik zadnje dni pomnožil bruhanje, ki je združeno z močnimi eksplozijami in z izlivom lave iz glavnega kraterja. Zanimljivo je, da ni nevarnosti za človeške naselbine na vznožju Vezuva.

Ofenziva proti miru

Odgovori na Briandovo spomenico odkrivajo bojno razpoloženje nekaterih držav — »Mi nočemo okameneti v sedanjih mejah«

Pariz, 10. julija. b. V parlamentarnih krogih se z veliko pazljivostjo komentira članek Alberta Oulmana v »Petit Bleu«, ki je sicer neznaten list a ki ima tesne zveze z zunanjim ministrstvom. Oulman piše namreč o »samo še napol prikritih načrtih Mussolinija, da zaneli ogenj v Evropi. Prvi in najpoglavnejši cilj italijanske politike je popolna obkrožitev Jugoslavije. Zato je Italija napravila vse mogoče poskuse, da potegne v svoje mreže Madjarsko in Bolgarijo, katerima je nazadnje tudi sledila Avstrija. Zato se Italija trudi, da prepreči zблиžanje med Francijo in Nemčijo. Ko bo enkrat veriga okrog Jugoslavije popolnoma sklenjena, potem se bo konflikt na ta ali oni način izrazil. V metež bo takoj zapletena tudi Francija in ž njo Poljska, kar bo onemogočilo nevtralnost Nemčije. Društvo narodov, ki si je nadelo nalogo, da čuva mir med državami, ne bo moglo ničesar ukreniti in bo kvečjemu lahko še spustilo kak lep govor o potrebi ljubezni in bratrskega sporazuma med narodi.

Razumljivo je, da je ta članek zbudil zanimanje in to tem bolj, ker se tudi po sicer dobro informiranih angleških listih slišijo enake izjave. Ni se še pozabilo, kaj pravi o novi vojni atmosferi v Evropi Wikham Steed. K temu pridejo še nepovoljni odgovori na Briandovo spomenico, med katerimi se odlikujejo oni od »nezadovoljnih držav« po enako zvanežih zahtevah, da se morajo mirovne pogodbe revidirati. Po vsem izgleda, piše Pertinax v »Echo de Paris«, da je Briandova spomenica dregnila v sršenovo gnezdo in razkrinkala težnje, ki se skri-

vajo za lepimi pacifističnimi zagotovili. Da se je Italija postavila na čelo onih narodov v Evropi, ki zahtevajo revizijo mirovnih pogodb, to je sama dosti jasno povedala, da jim vsiljuje svojo politično ideologijo oziroma da izrablja njih lahkovernost v svoje koristi.

Tako beremo v govoru, ki ga je imel Curtius v nemškem državnem zboru, »da bo vojska šele likvidirana, ko bo izginila vsa kritika o nepovoljni razorožitvi, o preslabi zaščiti narodnih manjšin.« Nemški zunanji minister je samo rahlo namignil na problem, ki ga je grof Bethlen v svojem debrečinskem govoru brutalno postavil pred Evropo: »Mi nočemo, da bi okameneli v mejah, ki so jih nam dale mirovne pogodbe.« Ljapčev se je še nedavno v ironičnem tonu izrazil, da so vezi med Bolgarijo in Malo Antanto »naravno zelo omejene« in da so odnosi z Italijo »naravnost intimni in prijateljski.«

»Ouvrec« kvalificira italijansko noto za demagogičen dokument, ker vidi v njej poziv na Nemčijo, Madjarsko in Bolgarijo, da se ji pridružijo v naskoku na mirovne pogodbe. »Echo de Paris« je še bolj jasen ko piše, da je Italija oficijelno izpovedala, da bo odslej zastopala politične, vojaške in teritorialne zahteve Madjarske, Bolgarije in Nemčije.

»La Nation Roumaine« istotako vidi v zadnjih političnih dogodkih, ki jih je izzvala Briandova spomenica, jasno črto, da se zida v Evropi blok držav, z Italijo na čelu, ki bodo odslej vedno bolj zahtevale revizijo državnih meja.

Pariz, 10. julija. b. »Paris Midi« komentira Oulmanov članek v »Petit Bleu« o vojnih pripravah

Italije in o obkroževalnih poskusih proti Jugoslaviji ter pristavlja, da se mora italijanski demagogiji napraviti konec s tem, da se Francija in Nemčija lojalno sporazumeta in tako položita trajne temelje za mir v Evropi, ker agresivnost italijanske politike bi odnehala kakor hitro bi Nemčija pokazala linijo svoje sunanje politike.

Budimpešta, 10. julija. b. Časopisi še vedno posvečujejo dolge članke Schoberjevemu obisku v Budimpešti. Povsod se podčrtava, da so se stvorili prijateljski odnosi, ki bodo velike koristi v srednji Evropi. Vendar se gotovi listi niso mogli premagati v svojem navdušenju in so objavili, kakor »Magyarsag«, glasilo legitimistov, da je Schoberjev obisk v logični zvezi z Mussolinijevim širokopotezno politiko v srednji Evropi. Mussolini da je baje izjavil, da more samo prijateljsko sodelovanje Avstrije in Madjarske potegniti podonavske dežele iz povojne gospodarske in politične zmede in jih peljati proti boljši bodočnosti.

Slovanski krogi v Budimpešti so listu za njegovo odkritosrčnost hvaležni, ker ima vsaj to za slugo, da svetu objasni, kakšne namene sta imela Schober in Bethlen, ko sta izmenjavala pomenljive zdravice.

Pariz, 10. julija. b. »Temps« misli, da je potrebno, da se Madjarom jasno raztolmači, da naj se ne vdajajo iluzijam predmetno restavracije Habsburžanov ali revizije državnih mej, ker se bodo našle države, ki bodo znale motenje miru v Evropi braniti.

Francosko-nemško zблиžanje

Značilen glas francoskega lista

Pariz, 10. julija. b. Paris Midi je priobčil zanimiv članek, v katerem apelira na francosko javnost, da se mora zavedati, kje ležijo koristi Francije v bodočnosti. On je mnenja, da se morata sedaj Nemčija in Francija zvezati v močno zvezo, ki seveda ne bo imela namena Evropo vladati, ampak Evropo osvoboditi. Nemčija seveda ne sme misliti, da bo za izpraznitvijo Porenja prišla izpraznitev Posarja, odstranitev poljskega koridorja in vračilo nemških kolonij, kar samo od sebe ali pa kot v zalvalo za prijazen nasmeš od Berlina, ampak to naj Nemčija ve, da je Francija pripravljena sestiti z Nemci k mizi in se z njimi porazgovoriti o

vseh vprašanjih, ki še ležijo kot mora na franko-germanskih odnosih. Seveda se morajo ti pogovori vršiti v odkritosrčni želji, da se pomete stran, brez kakih zahrbtnih misli, vse kar leži med obema narodoma. Nemčija naj samo pove, kdaj je za to pripravljena, Francija je že.

Politični krogi smatrajo poziv »Paris Midi« kot velevažen pojav, ki ima morebiti svoje vire v zunanjem ministrstvu, da se napravi enkrat za vselej konec italijanskim manevrom proti zблиžanju, kakor tudi apeninskim načrtom o križarski vojski proti mirovnim pogodbam.

Velika Britanija je zmagala

Bombay, 10. jul. d. Dasi je sovraštvo nacionalističnih krogov proti Angliji ostalo enako močno, če se ni celo še povečalo, in čeprav traja bojko proti angleškemu blagu dalje, vlada vendar splošno prepričanje, da je gandistično gibanje, v kolikor je šlo za popolno neodvisnost Indije — puna švaraj — definitivno končalo z neuspehom. Nihče si ne dela iluzij, da je v štirimesečni hudi borbi, v kateri so indski rodoljubi pokazali veliko požrtvovalnost, bojevitost in disciplino, zmagala hladnokrvna, previdna pa obenem odlična taktika angleške vlade.

Lordu Irvinu je uspelo s čim manjšo uporabo sile onemogočiti ves nacionalistični tisk, eliminirati enega voditelja pokreta za drugim in izkoristiti ogromna nasprotstva ver, plemen in kast v Indiji: obenem se je vedno pokazal odjenjiviga do skrajnosti, kakor hitro je pokazal pest in potlačil vsak nemir. Tako se je gibanje, oropano počasi vseh svojih voditeljev, počasi razbilo in izgubilo svojo prvotno kohezijo in enotnost.

Poročilo Simonove komisije se je v zadnjem momentu, ko je bil nacionalistični pokret na vr-

huncu, nalašč izpremenilo v tem smislu, da so se ustavne koncesije Indiji reducirale na minimum, to pa zato, da bi se Anglija, kadar bi se nacionalisti pokesali, mogla pokazati čim bolj velikodušno. In res se čuje, da bo Anglija šla zelo daleč, malodane do dominijonskega položaja samega — kakor je to tudi podkralj sam pri otvoritvi novega zasedanja delhijske zbornice 9. t. m. namignil.

Nihče ne ugovarja temu, da je Anglija v svoji borbi proti švarajistom dosegla to, kar je hotela: zabičati Indijcem, da more Indija doseči svojo neodvisnost le ob integriteti Imperija, tako kar tiče njegovega teritorija kakor njegovega svetovnega prestiža in njegovega gospodarskega bogastva.

Računi, da bi se labouristična vlada pokazala v tem oziru bolj lakсна, ko prejšnje vlade, so se popolnoma izjalovili. Imperij nad vse! se je izkazalo tudi kot geslo labouristov. Pod imperijalno zastavo more Indija doseči vse, karkoli hoče.

Da se pa od Anglije ničesar ne da izsiliti, so gandhisti izkusili v tej borbi, ki je bila dozda največja, dovolj močno in jasno.

Evharistični kongres ne bo preložen

Izjava zagrebškega nadškofa

Zagreb, 10. jul. p. Današnji »Katoliški list«, službeno glasilo zagrebške nadškofije prinaša:

»Na poti v Kotor na proslavo blažene Husane, sem čital v nekem zagrebškem dnevniku, da ni izključena možnost, da se radi tehničnih težkoč odgodi evharistični kongres, ki je bil določen na dneve od 14. do 17. avg. t. l. v Zagrebu. V Kotoru se je zbralo 8 škofov, ki so govorili tudi o kongresu. Vsi so bili popolnoma enodušni v tem, da se kongres mora vsekakor vršiti v odrejenem času. Pripravljalni odbor je bil o tem brzojavno obveščen. Sedaj po povratku škofov iz Kotora lahko izjavljam, da nadaljuje pripravljalni odbor

marljivo in požrtvovalno svoje delo in da ni nikake bojazni, da bi se moral kongres radi tehničnih težkoč preložiti. Moja vroča želja je, da izpade kongres čim sijajnejše in veličastnejše kot proslava našega evharističnega Kralja. Na ta način se bo pokazala katoliška zavest hrvatskega naroda pred celim svetom in njegova zvestoba do svete katoliške cerkve, s katero je bil tako tesno zvezan skozi 1000 let v preteklosti in bo tako tudi v bodočnosti. Pridite torej vsi na evharistični kongres v naš dragi Zagreb! V Zagrebu, 10. jul. 1930. Anton, nadškof.«

komisarjev, ki ga je dozda imel. Ni izključeno, da bo Stalin odložil generalno tajništvo stranke in prevzel mesto Rykova.

Berlin, 10. jul. z. »Deutsche Allgem. Zeitung« javlja, da bo Stalin odstopil kot glavni tajnik komunistične stranke in prevzel predsedstvo Sveta ljudskih komisarjev. Na Stalinovo mesto pride njegov dosedanj namestnik Kazanovič.

Kaj je z razorožitvijo?

Pariz, 10. jul. as. Na včerajšnji predsedstveni seji radikalne stranke je bila sprejeta resolucija, ki ugotavlja, da je deset let po končani vojni vse prizadevanje za omejevanje oboroževanja ostalo nezadostno, dasi so med tem vse države dobile nova jamstva varnosti. Ker sedaj tudi londonska konferenca za Evropo ni dosegla nobenih pozitivnih rezultatov, pozivlje stranka svoje parlamentarce, naj zahtevajo od francoske vlade, da predlaga Društvu narodov še v tem letu novo proučevanje vsega problema razorožitve. Predsedništvo radikalne stranke zahteva, da francoska vlada povzame iniciativo s tem, da v smislu ženevskega protokola sama vložijo predlog za razorožitve.

Francija hoče biti pripravljena

Pariz, 10. jul. AA. Parlamentarni odbor za proračun je včeraj proučil poročilo ministra vojske Maginota o tem, da je treba razširiti naborne vpoklice, reorganizirati velike enote ter pospešiti obrambna dela ob meji na Reni ter na ostalih delih severnovzhodne in južnovzhodne meje. Minister vojske zahteva nove kredite za narodno obrambo, za izpolnitev aprovizacijskih skladišč in za obnovo materiala.

Pariz, 10. jul. AA. Senatna komisija za zunanja vprašanja je včeraj sprejela na znanje poročila predsednika vlade Tardieuja in ministra za zunanje zadeve Brianda o stanju francosko nemških pogajanj glede gospodarskega sodelovanja in vprašanja saarske kotline.

Pariz, 10. jul. AA. Parlamentarna finančna komisija je odobrila kredite za narodno obrambo. Osnutek proučuje zdaj vojaška komisija.

Pariz, 10. jul. as. Oficijozni komuniké javlja, da vlada nima več namena, zavleči parlamentarno zasedanje čez 14. julij in da bo najbrže že v soboto prečitala dekret o zaključku zasedanja. Do sobote hoče vlada rešiti samo še najnujnejše predloge, med tem posebno novi milijardni kredit za oboroževanje na morju in na suhem in pa mala posojila.

Pariz, 10. jul. d. V seji finančnega odbora parlamenta se je odobril dodatni kredit v narodno-obrambene namene v višini 1 milijarde 126 milijonov frankov. Od tega kredita je določenih za armado 280 milijonov, za mornarico 120 milijonov, za aviacijo 250 milijonov, ostalo za ne specielno navedene svrhe. Predlog se bo v zbornici obravnaval kot nujen in bo bržčas sprejet brez debate.

Indske zahteve

Pariz, 10. jul. AA. Poročajo iz Simile v Indiji, da so šefi strank zakonodajne skupščine objavili deklaracijo, ki v njej poudarjajo važnost bližnje imperialne konference. Prav tako zahteva ta deklaracija od vlade, da ukine storjene ukrepe, ki so bili zadnje čase izvršeni v Indiji, in da amnestir. politične krivce ter tako da priliko kongresistom za ponovno sodelovanje z indijsko vlado in opustitev misli o civilni neposlušnosti.

Simla, 10. jul. AA. Za predsednika indijske zakonodajne skupščine je bil izvoljen Maulvi Mohamed Jakub.

Pariz, 10. julija. AA. Havas poroča iz Simle, da je uvoz angleškega bombaža tekom aprila in maja iz Anglije v Indijo nazadovl napram enakima mesecema lanskega leta za 23,5%. Nazadovanje je pripisati indiskemu bojkotu angleškega blaga.

Strahovita rudniška nesreča

Velikansko število mrtvih — Ena stotina rudarjev živa pokopana —
Žalovanje po revirjih

Vratislava, 10. jul. as. Dodatno k včerajšnjemu kratkemu poročilu se javlja, da se je nesreča v revirju Neurodi pripetila zaradi strupenih smrtosnih plinov. Katastrofa presega vse, ki so se kdaj tukaj zgodile in je zavila ves industrijski kraj v globoko žalost. Do sedaj se je našlo 100 mrtvih, katere so rešilni oddelki privlekli iz globočine. V Venceslavovi jami je bilo zaposlenih okrog 200 rudarjev. Ko so v sosednem rovu delavci razstreljevali premog, je nenadoma okrog 4 popoldne izbruhnil plin ogljikove kisline. Pritisk plina je bil silno močan ter se je z bliskovito naglico razširil po vseh rovih ter udaril ljudi še v sosedne jame in takoj omamili tam zaposleno delavstvo, ki niti časa ni imelo misliti na rešitev.

Za plinsko eksplozijo se je kmalu zvedelo po drugih revirjih, kjer je nastala nepopisna panika. Močan sunek je pretresel ves premogovnik. V največji hitriji je priskočilo na pomoč reševalno moštvo.

Rešilni poskusi

Do devete ure zvečer se je vojaščina in rudarsko moštvo trudilo, da se dokoplje do zasulih delavcev. Takrat so zadeli na prve ponesrečence. Po večernem naporu so rešili okrog 45 rudarjev, ki pa so bili že vsi v agoniji. Samo nekatere so najhujši napori z umetnim dihanjem še spravili nazaj k življenju, pri ostalih pa je bilo vse zaman.

Svojci pri gorečem rovu

Čest o grozni nesreči v revirju Neurodi se je kot blisk raznesla po vsem industrijskem ozemlju. Prebivalstvo je bilo presunjeno od žalosti in od strahu. Žene in otroci so trumoma hiteli na kraj katastrofe sluteč, da se nahaja med ponesrečenci mož ali pa oče ali brat. Grozni prizori so se odigrali okrog vhoda v jamo,

katere je moralo vojaštvo zastražiti, tako hud je bil pritisk jokajočega ljudstva. Nepopisno žalostno je bilo videti matere in žene, ko so z od solz zalitimi očmi iskale med rudarji, ki so jih polegnili iz globočine, svoje drage, ter so jih skušale s poljubi in z božanjem zopet poklicati k življenju.

Sredi noči se je rešilno moštvo priklopilo do nadaljnjega rova ter z grozoto našlo, da so rudarji, ki so bili zasuli, že vsi ali od plina zadušeni ali pa od plamenov do smrti ožgani ležali mrtvi ob znožju črnih sten. Nekatera trupla so bila tako razmesarjena, da so se morali posamezni udi nabasati v vreče. Ker je plin še vedno uhajal, je bilo rešilno delo zelo težavno. Reševalno moštvo samo se je

onesveslilo

tako da je bilo potrebno začeti z zračenjem rova. Reševalna akcija se je nadaljevala celo noč do jutra. Plini so napredovanje dela še vedno zelo otežkočili. Po dosedanjih vestih je izkopanih iz zemlje okrog 120 rudarjev, od katerih je živih samo 14; 75 jih je pa podsolu kamenje, ostali so podlegli plinom in plamenu. Manjka še 80 rudarjev, od katerih najbrže nobeden ne bo več živ, ko se bo posrečilo priti do njih.

Strašna nočna straža

Okrog vhoda v rudnik so vsa noč svojci ponesrečencev jokali in molili in se niso dali pomiriti niti, ko so oblasti zagotovile, da bo prišla izdatna pomoč v veliki sili.

Iz Berlina je takoj odpotovala vladna komisija za ministrom za delo Stegerwaldom na čelu, da prihitijo na pomoč ponesrečencem in njih sorodnikom in da pospeši reševalno akcijo.

Berlin, 10. jul. b. Vest o katastrofi v Šleziji je silno učinkovala. Trgovci so v znamenje žalosti

zapirali trgovine, kinopredstave so se nehale in zvečer so se po gledaliških spomnili ponesrečencev ter zaključili predstave.

Velike množice oblegajo ministrstvo za delo v pričakovanju vesti iz kraja katastrofe.

Hausdorf, 10. jul. as. Od 80 rudarjev, ki so bili zasuli pri prvi eksploziji, so najprej rešili pet mrlicev, popoldne pa so jih spravili na dan še 13. Reševalno moštvo težavno prodira kerak za korakom, dela pa neutrudljivo in vsaki, ki dela tam doli, ima željo, da bi čim prej spravil mrlice lovare na površje. Mrlici ležijo pod premogovnim prahom, ki ga je eksplozija deloma do pol metra visoko vrgla iz svojega žrela. Ker so se sedaj že lahko identificirali skoraj vsi mrtveci, se je po rudniškem seznamu zaposlenih delavcev ugotovilo, da je včeraj popoldne našlo smrt 152 rudarjev. V soboto popoldne bo žalna zvečanje v cehi Venceslavovega rova. V nedeljo dopoldne pa bo skupen pogreb na pokopališču v Hausdorfu.

Pred rovom so se ponoči zbirale družine rudarjev, da bi zvedele za usodo otročlov, bralov in sinov. V tukajšnji bolnišnici je dobro znano, da so tukajšnji revirji izmed vseh v Nemčiji najbolj tragični. Rudarji morajo biti vsak dan pripravljeni, da so v smrtni nevarnosti. Vsak leden so najmanj dve ali tri smrtno žrtev. Ta nesreča se lahko šteje med največje v Nemčiji. Od l. 1880. dalje je bila velika rudniška nesreča v Porčju, kjer je v Kamphausenu poginilo 180 rudarjev, potem je bila velika katastrofa v Heinitzovem rovu pri Budišinu v gornji Šleziji, pri kateri je bilo 144 žrtev, tretja večja nesreča pa je bila v cehi Stein pri Dortmundu, kjer je zgubilo življenje 130 rudarjev. Nesreča v Venceslavovem rovu pa presega vse te katastrofe.

Zakon o eksekuciji in zavarovanju

Belgrad, 10. julija. AA. Novi zakon o eksekuciji in zavarovanju. Nj. Vel. kralj je včeraj podpisal zakon o eksekuciji in osiguranju. Novi zakon, ki mu je kot temelj služil izvršilni zakon, ki velja danes v Sloveniji in Dalmaciji, je zgrajen na sodobnih načelih ustmenosti, neposrednosti in koncentraciji postopka, tako zvani oficijelni maksimi. Iz izkustva je dokazano, da ta načela jamčijo znatno hitrejši izvršilni postopek, obenem pa tudi znatno znižanje stroškov eksekucije.

Novi zakon daje s tem, da je na ugoden način izbral poedina sredstva eksekucije, upniku možnost, da zahteva eksekucijo na one dele dolžnikovega imetja, s katerih se mu dolg najlažje izplača. Toda upnikov zakon se ne zadovoljuje samo s tem, da upnik za jamči čim popolnejšo izpolnitev njegovih zahtev, nego poveljuje tudi to, da vsaka eksekucija ne posega samo v gospodarsko posameznika, nego tudi v splošno narodno gospodarstvo.

Zato predvideva zakon potrebne ukrepe, ki jim je svrha čim manj škoditi splošnemu narodnemu gospodarstvu, obenem pa zaščititi upnikovo pravico do dolga in dolžnikovega imetja. Te svrhi ustrezajo posebni predpisi o najnižji sprejemljivi ponudbi, to je, da se predmet eksekucije ne sme prodati izpod zakonito določene minimalne cene, tedaj, da se s prodajo za vsako ceno ne upropasti dolžnikova eksistencija.

Zakon nadalje onemogoča, da bi upnik izvršil eksekucijo, če je ta eksekucija zanj brez koristi in ima samo to posledico, da bi upnik zaradi prejšnjega upnikovega delovanja izgubil del svojih zahtevkov. Zakon zato predvideva, da vsak udeleženi upnik, ki je po delu starejši od onega upnika, ki izvršuje zahtevo, more oporekati prisilni prodaji, če dosežena cena ni dovolj velika, da zadovolji njegove zahteve. Do zdaj smo imeli primere, da je upnik, ki po svojem položaju ne bi nikdar prišel do poravnania svojih zahtev, vodil eksekucijo samo iz spekulativnih razlogov, da tako izigra upnike, ki imajo boljše položaje. Upravičeno smemo pričakovati, da prinese novi zakon znatno zboljšanje tako v pogledu trajanja eksekucijskega postopka, kakor tudi v pogledu čim večjega plačila dolgov.

Istočasno zakon preprečuje nekoristno uporabljanje dolžnikov. Zakon ne rešuje vprašanja zaštite minuma poljedelskega reguliranega dela zemljišča (§ 471 civilnega sodnega postopka za Srbijo). Rešitev tega vprašanja prinese uvodni zakon, ki bo kasneje izdela. To je bilo storjeno zato, ker obstoječa polnopolna različna mišljenja o prikladnosti teh predpisov. Pokazalo se je, da je z vprašanjem zaštite minuma poljedelske posesti v zvezi cel niz tujih in gospodarskih vprašanj, ki jih ni moči rešiti v okvirju zakona o eksekuciji, temveč s posebnim zakonom. Toda ta poseben zakon ne more biti prej sprejet, dokler se ta vprašanja ne razčistijo na anketi, na kateri bodo sodelovale poljedelske in druge gospodarske organizacije, kakor tudi pravni strokovnjaki.

Zakon o eksekuciji in osiguranju dobi obvezno moč tisti trenutek, kakor novi civilni sodni postopek, to je 1. januarja 1932. Za vsa področja izvezem-šji področja apelacijskih sodišč v Belgradu in Skoplju in velikega sodišča v Podgorici, kjer bo uveljavljen 1. januarja 1933.

Belgrad, 10. jul. AA. Nj. Vel. kralj je včeraj podpisal uvodni zakon za zakonik o sodnem postopku v civilnih pravnih. Z njim se na prvem mestu določa dan uveljavitve civilnega sodnega postopka. Na področju apelacijskih sodišč v Belgradu in Skoplju in velikega sodišča v Podgorici stopi civilni sodni postopek v veljavo 1. januarja 1933, na ostalem teritoriju pa prej, to je 1. januarja 1932.

Za izvoz naših vin

Belgrad, 10. jul. z. V zavodu za pospeševanje zunanje trgovine se je pod predsedstvom šefa dr. Tomičića vršila konferenca, na kateri se je razpravljalo o vprašanju izvoza naših vin. Konferenci je prisostvovalo več delegatov trgovinskega ministristva, producentov in veletrgovcev vin. Konstatiralo se je, da vlada pri izvozu naših vin velika kri-za. Konferenca je predlagala trgovinskemu ministru, da naj osnuje pri privilegiranem izvoznem društvu v Belgradu sekcijo za izvoz naših vin.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo vreme bo trajalo dalje.

Čudni manevri „Morosinija“ Morosini že večkrat nevaren našim ladjam - Junaštvo strojnikov - Stanje ranjencev

Belgrad, 10. jul. z. Po vestih, ki prihajajo iz Belgrada na morju, se preiskava o katastrofi »Karadjordja« redno razvija in sicer v pravo, da se ugotovi točno odgovornost italijanske ladje, ki se ni držala edrejene smeri. Do sedaj je absolutno potrjeno, da je »Karadjordje« vozil popolnoma pravilno, in da ni odgovoren za katastrofo.

Sušak, 10. jul. p. Nekateri splitski, belgrajski in sarajevski listi, ki so obširno poročali o katastrofi »Karadjordja«, so med ostalimi tudi podčrtavali dejstvo, da je bilo pomorskim krogom dobro znano, da je »Morosini« že večkrat za tem, da s svojim manevriranjem potisne naše ladje čim bližje k obali, kjer bi v plitvini nasedale. Naši kapitani so se dose-daj vedno izmuznili nevarnosti. Kljub temu je prišlo do nesreče, ker je očitno, da se »Karadjordje« ni mogel izogniti stiskanju od strani »Morosinija«.

Nekateri dunajski listi pišejo tudi v tem pravcu, med njimi v prvi vrsti »Wiener Tagblatt«, ki trdi, da je isti italijanski parobrod že nekolikokrat trčil v naše ladje in da je pred nekoliko mesecev v splitski luki oškodoval naša parnika »Velebit« in »Uljan«. Zato je moralo društvo »San Marce« plačati Jadranski plovitvi odškodnino v znesku 300.000 Din.

»Luzern Tagblatt« od 7. t. m. prinaša poročilo o katastrofi ter obširen komentar izpod peresa glavnega urednika Bernarda Felderja. Felder piše, da je potoval po našem Jadranu še 22. junija t. l. torej 14 dni pred katastrofo »Karadjordja«. Nesreča naše največje ladje mu je tembolj pri srcu, ker je z njo prepotoval vso Dalmatinsko obal. »Zemljo tisoč otokov«. Na potovanju od Raba do Kotorja je marsikaj videl, česar ne bo nikdar pozabil. Na povratku od Kotorja do Splita se je prav tako vozil s »Karadjordjem«. »Karadjordje« je najlepši parnik Jadranske plovidbe in je opremljen z velikim številom luksuznih kabin. Kapetan parnika je star morsk volk iz najboljših šole in z velikim izkustvom. Njega je sigurno katastrofa zadela najtežje. Moštvo ladje tvorilo sami izvršni izkušeni mornarji. Na tem brodu je videl tako disciplino, kakor dosedaj na nobenem oceanskem parniku. Nesrečo ni lahko razjasniti. Vendar pa se spominja na doživljaj iz potovanja od Splita v Trst. Urednik se je vozil na parobrodu »Slovenec«. Srečali so »Morosinija«, ki je sredi belega dne vozil naravnost proti »Slovencu«, kakor bi ne imel na krovu nobenega človeka, ali kakor da bi hotel trčiti v jugoslovanski parnik. Kapetan »Sloven-

c«, ki je videl pravočasno »Morosinijev« smer vožnje, je ostro okrenil na desno. Parobroda sta šla eden mimo drugega v prav mali razdalji. Felder si je o tem stvoril svoje mišljenje, pri čemer je imel pred očmi politične odnose med Jugoslavijo in Italijo. »Morosinijev« manevriranje pri zadnji nesreči je bilo najbrže isto in noč je pospešila katastrofo.

Junaštvo strojnikov.

Dubrovnik, 10. jul. z. Nesporna je velika zasluga komandanta »Karadjordja« pri reševanju potnikov in ladje. Ne samo pomorski, marveč tudi meščanski sloji povdarjajo požrtvovalnost in junaštvo strojnikov na ponesrečeni ladji. Stojično so izdržali v trenutkih, ki so bili zanje brez dvoma zelo kritični. V smrtni nevarnosti so izvrševali vsa povelja. Ni težko predočiti si strašno situacijo, ki je vladala v trenutku nesreče v strojnici, ko je vse otemnelo in pričela voda pritekati v notranjost ladje. Jasno je bilo, da pride lahko v trenutku do eksplozije kotlov, s čimer bi bila onemogočena vsaka akcija za reševanje potnikov. Delo strojnikov »Karadjordja«, kateri na čelu je bil prvi strojnik Jeličić iz Novega Vinodola, je treba postaviti za vzgled naši novi generaciji pomorščakov. Njihova zavest dolžnosti mora biti nagrajena.

Stanje ranjencev.

Sušak, 10. jul. z. Direkcija jugoslovanske plovidbe je sprejela danes zjutraj ob pol 7. brzojavko od našega zadrarskega konzula g. Stanoja Simića o stanju ranjenih iz »Karadjordja«. Ranjen je Gašpar Vlačav, ki ima zlomljeno nogo pod kolonom. Stanje zadovoljivo. Potrebno je nadaljnje zdravljenje. Kostić Karel, zlomljena leva ključnica. Stanje dobro. Ne leži. Gregor Ferdinand, zlomljena desna noga. Potrebno daljše zdravljenje, stanje zadovoljivo. Matuška Jakob, več poškodb na telesu in na glavi. Splošno stanje dobro. Borčić Albert, natak na »Karadjordju«, zlomljena desna noga in poškodbe na glavi. Splošno stanje zadovoljivo. Turato Luka, stanje zelo dobro. Odide iz bolnice.

Osobje našega konzulata v Zadru obično vsak dan naše bolnike in jim gre v vsakem pogledu na roko. Iz te brzojavke je razvidno, da so vesti o smrtni natakarija Borčića netočne.

Nevarna zveza med nemškim fašizmom in sovjeti

Pariz, 10. jul. d. Tukajšnja politična javnost se še vedno intenzivno peča z izgredi nemških nacionalistov v Porenju, ki se smatrajo kot dokaz, da so se oni, ki so menili, da se je v nemški duši v zadnjih letih izvršil preobrat v smislu spravljivosti, nekoliko zmotili. Protifrancoška miselnost in ressentimenti še vedno globoko koreninijo v nemških masah — tako meniv večina tukajšnjih listov. Tako zvan »patrioti« v Porenju so zagrešili pretepe in celo umore, opustošili trgovine in zbegali prebivalstvo. Nemški listi sami poročajo, da so zraven trpeli v nacionalnem oziru popolnoma neoporečni posamezniki. Kakor vedno, se razgrajali niso preveč zanimali za politično linijo svojega »ogorčenja«. »Germania« piše, da »izgredi nemškemu ugledu in nemški politiki zelo škodujejo«, odreka pa Franciji pravico do protesta zoper dejanja »zasebnih organizacij, ki nimajo ničesar skupnega z vlado«. Na to se tukaj odgovarja, da uradne Nemčije nihče ne dolži sočustvovanja z renskimi pogromi, a tem več pomislekov zbujaja brezpomolnost uradnih organov, ki ne znajo preprečiti ali zatreti izgrediv. V zvezi z dogodki v Turingiji in na Saksanskem po-

meni izzivanje nacionalistov veliko nevarnost za Nemčijo samo. Saj so nemški fašisti vpisali v svojo črno listo tudi Hindenburga, ker je podpisal Youngov načrt.

Kar pa tukajšnje politične kroge najbolj navdaja s skrbjo, so simpatije, ki vežejo nemške nacionaliste z ruskimi boljševiki. Vezi, ki jih vzdržuje Nemčija z Moskvo — tako menijo v Parizu — morajo pač nuditi Nemčiji ugodnosti, ki odtehtajo po sovjetski propagandi povzročene neprijetnosti. Prof. O. Hoetsch, avtor znane knjige »Russland«, in baron Freytag-Loringhoven, pred vojno docent juridične fakultete v Jaroslavlju, kot nacionalna voditelj odkrito pišeta o »sovjetih kot naravnem zavetniku Nemčije«. Pristaši »Jeklene čelade« so se bolj odkritosrečni. Polkovnik Nikolai, nekdanji vodja nemške spionaže se navdušuje za Stalinovo »svetovno revolucijo«, pričakuje od nje vsajenje Nemčije! Dr. Stadler, drug fašistovski vodja je dejal v Monakovem: »Naš cilj je zedinjenje Rusije in Nemčije«, in dnevniki »Wehrwolt« je pisal v uvodniku: »Če bomo kdaj odkorakali v boj, se ne bomo bo-

čili zoper boljševike, temveč z njimi vred, kajti bo to nam pomagalo doseči naš cilj. Odkrito priznamo, da je nam bolj všeč prijateljstvo sovjetske Rusije nego katerekoli zapadne države: obljubuje nam svobodo in odrešenje.« Lahko bi se navedlo več sličnih izjav Frederika Hilscherja. Ernesta Nikiša in drugih znanih voditeljev o »velikem antiimperialističnem bloku od Rene do Japonskega oceana« ter »nemški pomoči pri rusko-azijskem navalu na Evropo«. A najbolj pomembne in značilne so pač vezi med boljševiki in nemškim vojnim poveljstvom. General pl. Seeckt, pred kratkim vodja državne brambe, še do zdaj ni prekal na nekem večeru baje izrečenih besed: »Če bi mi poverila sovjetska zveza vodstvo rdeče vojske, niti za trenutek se ne bi obotavljal ga prevzeti.«

Pomena teh izjav, ki so padle še pred sedanjimi dogodki, nihče seveda tukaj ne misli pretiravati; je pa čisto naravno, da se jih je francoska javnost ob fašističnih pogromih v Porenju spomnila. Tu se le želi, da bi se nemška vlada bolj energično obrnila proti fašističnemu rovarstvu, ki bi utegnilo, ako bi se še dalje toleriralo, roditi zelo usodne posledice.

Dunavski ban o položaju

Belgrad, 10. jul. m. O priliki imenovanja banskih svetov je dal ban dunavske banovine sledečo izjavo:

»V Sumadiji še vedno čutimo posledice velike vojne. Delati moramo zelo intenzivno. Ni več onih množestvenih političnih posredovalcev, ki so na različne načine onemogočali delo državnih oblasti. Skušali so onemogočiti naše delo s tem, da so spuščali v svet najrazličnejše tendenciozne vesti. Vendar pa bo njihovo delo ostalo brez uspeha, ker so bile te vesti demantirane s poslednjo vladno deklaracijo, kar posebno naglašam. O kakih spremembah ne more biti niti govora, dokler se ne ozdravi morala, če bi to trajalo tudi 30 let. Govorilo se je, da je naš proračun deficiten, sedaj pa se je pokazalo, da imamo okrog pol milijarde več dohodkov, kakor je bilo predvideno. Banski svet ali, kakor ga jaz imenujem banovinski gospodarski parlament, bo pomagal pri reševanju gospodarske krize, ki ne vlada samo pri nas. Banski svet se bo sestaj, ko bo dokončan proračun, kar bo vsekakor v začetku meseca januarja.«

Ban dunavske banovine si mnogo nadeja od sodelovanja banskih svetov z bansko upravo.

Naši igralci v Srbiji

Belgrad, 10. jul. u. Iz Kragujevca poročajo da je tjakaj prispelo ljubljansko gledališče in imelo zelo uspešno prireditve. Ljubljanski gledališki igralci so bili na turneji po Srbiji zelo simpatično sprejeti in imajo povsod velik uspeh.

Iz seje PAB

Belgrad, 10. jul. AA. Upravni odbor Privitigrane agrarne banke je imel včeraj svojo redno sejo, na kateri je razpravljalo o rednih administrativnih vprašanjih. Odobril je v načelu za 15 milijonov dinarjev zadružnih posojil, za en milijon 700 tisoč dolgoročnih hipotekarnih posojil ter povečal oblastni zadrugam okvirne kredite za 81 milijonov dinarjev.

Do 30. junija t. l. je odobrila PAB a) zadružnih posojil za zadruge 146 milijonov 892.679 Din, b) dolgoročnih hipotekarnih posojil 265.959.000 Din, c) meničnih posojil 3.050.100 Din, d) zadružnih posojil za zadruge 4.820.000 Din, e) posojil vodnim zadrugam 4.250.000 Din; skupaj 424.911.779 Din.

PAB je prevzela od bivše direkcije za kmetijski kredit zadružnih posojil za 115.517.587,80 Din. Skupaj 540.429.316,80 Din.

Potres na Hrvatskem

Zagreb, 10. jul. z. Seizmografski zavod je včeraj ob 8. uri 45 minut in 33 sekund zabeležil potres v oddaljenosti 20 km od Zagreba. Maksimalni pomik je bil 35 mikromov. Zagrebški seizmografski zavod prosi vse, ki so potres občutili, da bi mu to javili.

Belgrajske vesti

Belgrad, 10. jul. u. Redni profesor ljubljanske univerze dr. Alfred Šerko je bil pomaknjen v II. skupino I. kategorije.

Belgrad, 10. jul. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra prosvete in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta podpisal in proglasil zakon o zadružbinah. Zakon ima 30 paragrafov.

Belgrad, 10. jul. u. Podpisani je zakon o notifikaciji diplom tujih univerz. Po tem zakonu se bodo morale notifikirati vse diplome, ki so bile do-zezene na inozemskih univerzah. Notifikacije izvršujejo naše univerze. V slučaju, da program inozemske visoke šole ne bi odgovarjal našim predpisom, lahko odredi fakultetski svet ponovno izvrševanje izpita.

Drobne vesti

Dubrovnik, 10. jul. z. Včeraj okoli 10 dopoldne se je v kopalšču Lazaret utopil slaščičar hotela »Lapad« Franjo Lakner, 24 let star, rodom iz Celja. Prisotni so mu priskočili na pomoč, vendar pa ga niso mogli več najti.

Berlin, 10. jul. AA. Radi ponovnih težkih izgrediv proti lastnini frankofilov je vlada sklenila odposlati v razna središča Porenja redarstvena pojačenja.

Newyork, 10. jul. AA. Poročajo iz Chicaga, da je tam zadnja dva dni umrlo 12 oseb zaradi velike vročine.

Pariz, 10. julija. AA. »Institut de France« je podelil veliko nagrado »Osiris« v znesku po 106 tisoč frankov romaropiscu Paul Bourgetu ter profesorju Leyju.

Luxembourg, 10. julija. AA. Semkaj je prispela telovadna vrsta Sokola kraljevine Jugoslavije. Zastopala bo Jugoslavijo na mednarodnih tekmah za prvenstvo od 11. do 15. t. m. Teh tekem se udeležijo zastopniki Luxembourga, Češkoslovaške, Francije, Belgije, Madjarske in Jugoslavije.

Milan, 10. jul. AA. Tu je preminula ga. Elvira Botturi, vdova skladataelja Puccinija. Podlegla je nenadni srčni bolezni.

Curib, 10. julija. AA. Švicarska Narodna banka je znižala diskont s 3 na 2 in pol %, lombarda s 4 na 3 in pol %.

Srednješolsko počitniško zborovanje v Nazarju

Srednješolsko zborovanje se je pod okriljem Slovenske dijaške zveze vršilo letos ločeno od akademskega (ki se bo vršilo v dnevih pred kongresom vseslovan. kat. akad. dijaštva v Ljubljani od 21. do 23. t. m.) in od deklishega (ki se vrši od 8. do 11. julija na Sv. Planini pri Zagorju). Tridesetorica naših srednješolcev je prihitela iz vseh krajev Slovenije v prijazno Savinjsko dolino, da prisostvuje zborovanju.

Na prijaznem nazarskem griču pred znamenito romarsko župno cerkvijo in samostanom oo. frančiškanev smo v senci starih kostanjev začetli znova smer našemu skupnemu stremeljenju in delu. Solnce nam je bilo vse dni naklonjeno; njemu in bližnji Savinji smo odločili popoldanske ure. Kraj je kakor nalašč za letovanje.

V petek dopoldne smo se razgovarjali ob tehtnem in z vsvo odgovornostno resnostjo, ki jo čas nalaga mladim slovenskim inteligentom, podanem referatu predsednika Slovenske dijaške zveze Elbina Bojca o naši duhovni usmerjenosti. Referent je pokazal posebno stališče, ki ga zavzema naš narodni organizem in poudaril, kako je edina duhovna usmerjenost primerna našemu stilu. Le duhovno delo: versko, karitativno in vzgojno bo najzanesljivejša obrambno orožje in najuspešnejše sredstvo za izpolnitev poslanstva, ki ga ima naš narod v živem krogu drugih narodov. Posebno je predavatelj poudaril potrebo karitativnega dela, ki temelji na jakem socialnem čustvovanju in je najizrazitejša poteza krščanskega duha, obenem pa najvišja oblika duhovnega dejstevovanja človeka sploh.

Popoldne je govoril g. prof. Maks Miklavčič o cirilometodski ideji kot najprikladnejši obliki našega življenja s Cerkvijo, s katero sta nas

združila sveta brata Ciril in Metod in v smislu katere edine smo ohranili svojo individualnost in našli svoje božje poslanstvo. Predavanju je sledila živahna debata.

Naslednji dan — v soboto je govoril tov. dipl. phil. Niko Kurel o prosvetnem delu pri nas. Pokazal je, kakšno mora biti naše prosvetno delo, ako hočemo z njim uspešno širiti izobrazbo v našem narodu.

Zborovanja se je udeležil tudi predsednik SKA Starešinstva gosp. Narle Velikonja, ki nam je s praktične strani in iz realnih razmer marsikaj povedal, za kar mu ostanemo hvaležni. Prav je, da pade slednji predsodek v odnosu starejše do mlajše generacije in da se iščejo tesnejši medsebojni stiki vse naše kat. inteligence, ki bo le v skupnosti močna dovolj, da zadosti odgovornostnemu delu, ki ji je naloženo v blagor naroda.

V petek zvečer — na večer pred sv. Cirilom in Metodom smo zažgali kres, ob katerem nam je tov. Stanko Jug zgodovinsko očrtal pot svetih bratov v naše kraje. V nazarski kotlini je bil naš kres četrty — znak, kako živa je pri nas že cirilometodski misel. — V soboto zvečer smo zakurili kres še za slovo. Tov. predsednik je govoril zaključno besedo: Naš nazarski kres naj znova poživi našo skupnost in delo! Narodna pesem je odmevala pozno v večer ob ugašajočem kresu in se izlila v eno: Najlepa je mladost...

Preostane nam še, da se tudi s tega mesta najiskreneje zahvalimo vsem, ki so nas prijateljsko sprejeli, posebno domačim č. oo. frančiškanev, g. inž. Zumru, Turnškovim in Remičevim ter Otičevim, dalje g. župniku iz Mozirja in g. Remšetu iz Mozirja. Vsem: Bog plačaj!

Delavski tabor za Notranjsko

bo v nedeljo po redni deveti sveti maši v Logatcu pred cerkvijo. Tabor se vrši za notranjsko krščansko delavstvo in njihove prijatelje. Govorila bosta Langus Joža in Koprivec Matic. Tabor se vrši ob vsakem vremenu. Pridite in pokazite s svojo prisotnostjo, da živimo in delamo.

Neznosne razmere staroupokojencev

Radi nevzdržnih razmer je med staroupokojenci, provizionisti, miloščinarji, železniškimi invalidi in vdovami nastalo silno ogorčenje. To tembolj, ker je stanovanjski zakon ukinjen in bodo z mesečnem avgustom postavljeni na cesto, ker s svojimi prejemki nikakor ne morejo plačati tako visokih najemnin. Čudno, da se je hišnim posestnikom dovolilo, da so najemnine tako visoko zvišali, na drugi strani pa se gori imenovani niso uredili prejemki šasu in življenjskim potrebščinam primerno.

Za časa službovanja so državni in južni železničarji z veseljem plačevali mesečne prispevke v pokojninski sklad, ki je bil naložen v realitetah, v dobri nadi, da bodo na stara leta preskrbljeni.

Upokojenci, provizionisti in miloščinarji bivše južne železnice, katerim so njihovi prejemki zajamčeni z rimskim sporazumom, so še tembolj ogorčeni, ker so tako zapostavljeni napram svojim sotovaršem drugih nasledstvenih držav, s katerimi so imeli skupni fond.

Železniškim invalidom, ki so bili tako nesrečni, radi nezgode niso mogli doslužiti polnih let in s tem doseči polne pokojnine, se je za odškodnino in za preživljanje priznala nezdolna renta. Ta nezdolna renta se do danes ni urejena in se za prejšnjih 100 zlatih kron nakazuje Din 25 mesečno.

Miloščinarjem bivše južne železnice z družbeno provizijo, katerim ista pripada, se nakazuje draginska doklada dnevno 2 Din.

S prejemki, katere prejemajo, nikakor ne morejo kriti dnevnih potrebščin in plačevati tako visokih najemnin.

Od teh pičlih prejemkov se jim odteguje davek, kakor tudi za nabavljajno zadrugo, dasiravno je bilo od ministrstva pravde in državnega sveta odločeno, da se to odtegovanje ukine. Sedaj se jim bo pa odtegnilo še za kulu.

Zalostna je slika teh trpinov, kateri so žrtvovali svoje zdravje v opravljanju tako odgovorne in težke službe. Društvo dan za dnem na vseh mero-dajnih mestih odkriva strašno bedo teh trpinov. Tem potom si vnovič dovoljuje apelirati na vsa mero-dajna mesta in najvljudnejše prositi: usmilite se trpečih gori imenovanih, uredite njihove prejemke času in življenjskim potrebščinam primerno za ta kratek čas njihovega življenja.

Društvo železniških upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.

Nesreča na Donavi

Novi Sad, 9. julija.

ročajo: Preteklo noč sta v bližini petrovaradinske obale na Donavi trčila dva tovorna parnika. Parnik »Marija«, last družbe Galeb je odplul iz novosadskega pristanišča proti Belgradu. Par sto metrov od petrovaradinske obale je srečal parnik »Fritz«, last bavarskega Lloydja, ki je vlekel dva broda. Kapitan »Marije« Aca Stipanovič se je skušal umakniti, ker je pa bilo čisto temno in se ni nič videlo, je zadel v parnik »Fritz« in ga predril. Voda je takoj začela dreti v parnik. Vsled udarca je ves tovor popadla v Donavo. Oba parnika, ki sta bila znatno poškodovana so zavlekli na plitvino, drugo jutro ju je pa parnik »Mačva« privlekel v novosadsko pristanišče. Kapitan Stipanovič se je pri nesreči precej hudo poškodoval. Nesrečo je zakrivil kapitan »Fritza«, ki je pri zaslišanju izjavil, da je mislil, da parnik »Marija« stoji in zato ni dal nobenih signalov.

Pogled z morja na nagnjeni parnik »Karadjordje«.

Pomožno šolstvo za manj nadarjene otroke

Z ozirom na naš članek o pomožnem šolstvu v 154. šte. »Slovenec« nam pošilja upravitelstvo pomožne šole v Ljubljani sledečo pojasnilo:

Pomožne šole so institucije, ki služijo predvsem otrokom, ki v osnovni šoli ne morejo z nadarjenim otrokom enako napredovati in tekmovati ter jim zaradi tega grozi, da zaostanejo v razredu ali celo obsede v nižjih razredih ter jim omogočijo, da tudi oni lahko razvijejo svoje sile in napredujejo tudi v višje razrede ter si pridobijo znanje višjih razredov, kar bi jim v osnovni šoli ne bi bilo mogoče.

Srbijanci dosedaj niso imeli pomožnih šol in je bila prva taka šola ustanovljena lani, v Zemunu. Kot pomožne šole so oni nazivali — po našem imenovanju — zasilne šole. Te bodo pa po novem zakonu o narodnih šolah ukinjene oziroma se morajo pretvoriti v šolske stanice, ambulante in v redne šole. V Zemunu je bila, kakor že omenjeno, otvorena pomožna šola in ne »višja pedagoška šola za pomožne šole«, kar je tiskarski škrat pomotoma spalil v članku.

Pomožne šole imajo namen predvsem usposobiti otroke za praktično življenje, ga izuriti v ročnosti in pripraviti za ročne poklice.

Poseben pravilnik bo urejal ustroj teh šol. Zakon o narodnih šolah nalaga banovaninam dolžnost skrbeti za zidanje in vzdrževanje teh šol, ter jih smatra kot banovinske šole. Zakon tudi predpisuje, da se imajo te šole internatsko urediti. Številne prijave od zunaj tudi kažejo na nujno potrebo internatov. V Dravski banovini bi bilo treba predvsem sedanje pomožne šole v Ljubljani in Mariboru internatsko preurediti: statistika pa kaže, da ne bodeta zadostovala le dva internata, ampak jih bo treba več. Zavodi za težje slušaje bi se lahko namestili zunaj, dočim lažji slučajji zahtevajo vzgoje in izobrazbe v kulturnih centrih. Pri urejanju sistema, po katerem se bodo smovale take šole pri nas, je treba misliti tudi na izobrazbo in usposobljenost učitelstva za te šole in na dejstvo, da zakon o učiteljskih predvideva spoznavanje takih šol tudi s strani učiteljskih kandidatov in namestitvev teh šol na sedežih učiteljskih.

Povsem pogrešno je pa mišljenje, da bi bili otroci iz pomožnih šol potomci degeneriranih družin, še bolj pa morda misel, da zadene starše krivda na teh otrocih. Res je, da alkoholizem staršev vpliva na inteligenco otrok in enako lahkoživo življenje, ki vodi do degeneracije: toda v pomožno šolo prihajajo otroci, pri katerih starši niso prav nič krivi, da niso otroci dobro razviti in da težje slede pouku. Njih slaba nadarjenost izvira najčešče od preostanih težkih bolezni, kakor škrlatinka, vnetje možganske mreže in podobno ter čisto od težjih padcev v zgodnji mladosti otroka, od težkih porodov itd.

In prav s stališča teh staršev in teh družin je treba presojeti in podpirati pomožno šolstvo, ker prav za nje ni vseeno ali njih otrok obsedi vso

Poveljnik »Karadjordje« kapitan g. Roman Prodan, čigar prisotnosti duha se je treba zahvaliti, da ni prišlo do še strašnejše katastrofe.

šoloobvezno dobo v prvih razredih osnovne šole in si nikdar ne pridobi znanja višjih razredov ali gre v pomožno šolo in si pridobi tudi znanje višjih razredov ter se usposobi za življenjsko uporabnost. S stališča teh družin je treba presojeti tudi potrebo ustanavljanja internatov za to deco, ker je nešteto razlogov, da ni niti v interesu takega otroka, niti v interesu družine, posebno ne v interesu mlajših sobratov in sester, da ostanejo taki otroci v družinski vzgoji. Zato je dolžnost družbe, da preskrbi tudi njim primerno vzgojo in izobrazbo za razvoj njihovih duševnih in ročnih sil ter jim da prilike se razviti in koristno uveljaviti v življenju, da ne bodo sebi in družbi v napoto ter bo tudi njim življenje olajšano.

Slovenska Krajina - branik naše države

Bogojina, 9. julija.

Prebivalci Slovenske Krajine mnogo storimo in nismo nezadovoljni ter ne zahtevamo vedno, četudi si zaslužimo, plačila. Še redkeje se pa sliši, da bi se za kakršnokoli delo hvalili. Za vse kar storimo dobrega in lepega, mnogokrat samo pritrdimo, da je prav in smo že s tem zadovoljni. Dobro je, da se svojih slabosti ne sramujemo, ni pa potrebno, da smo tako preveč skromni. Dandanes svet raje gleda samo to, kar je lepega in dobrega in kaj rad prezre svoje slabosti. Da smo skromni, se tudi vidi, da nam drugi priznajo, kar si mi v svoji skromnosti nečemo priznati.

Vsaka država ima svoje meje zasedene z obmejnimi četami, da čuvajo lastno državo pred neprijateljem. Po onih državah, kjer državljani poznajo svojo domovinsko dolžnost, ni potreba drugih obmejnih straž, ker tam prebivalci sami varujejo mejo. To so prostovoljni in tudi najboljši branitelji, ker ti čuvajo mejo iz ljubezni do svoje domovine, ne pa samo za denar in drugo dobro. Ali bi se mi prebivalci Slovenske krajine lahko imenovali stražarje naše severne meje? Lahko bi takoj pritrdili, a smo tudi preskromni, da bi to ravnost povedali. Mi smo s svojimi voditelji trdna in zanesljiva straža naše severne meje, na katero se vsak državljan z vso sigurnostjo lahko nasloni.

Gotovo je, da naše severne meje nikoli ne bi tako daleč segale, če ne bi imeli v naši Krajini močnih branikov, kateri so vedno nosili v svojem srcu pravo vero in s tem spoštovanje do materinskega jezika ter ljubezen do domačije svojega naroda. Bili so to stražarji in zidarji, kateri so pri pravljali tla naši veliki narodni državi. Naše ljudstvo je ponosno na te svoje ljudi in zato jim je tudi zaupalo ter se čuti še danes z njimi eno. Kadar kdo naših voditeljev dvigne roko za obrambe in čuvanje naše države — našega naroda, se dvigne staro in mlado kot en branik naše severne meje.

Opazili so tudi na najvišjem mestu te naše stražarje, to se vidi iz tega, da je Nj. Vel. kralj že drugič odlikoval voditelja nas stražarjev, gospoda Jožefa Klekla, ki je bil pred lanskim letom odlikovan z redom sv. Save IV. stopnje, a sedaj pr. III. stopnje. Mi vemo, če si je kdo zaslužil pri gradnji naše države kako odlikovanje, da si je to gotovo J. Klekl, naš bivši nar. poslanec.

Vemo tudi, da niti za polovico njegovih del svet ne ve. Zato njegovo ljudstvo iz srca čestita svojemu voditelju za njegovo visoko odlikovanje.

Jaroslav Hašek:

Ameriška reklama

V eni najbolj prometnih ulic nekega ameriškega mesta sta se zvečer srečala dva gospoda, oba elegantno oblačena. Ko sta bila že čisto blizu drug drugega, reče oni s sivim cilindrom gospodu z mehkim klobukom:

»Oprostite, nisem imel že enkrat čast z Vami govoriti?«

»Ne, jaz Vas ne poznam,« odvrne gospod z mehkim klobukom.

»Čudno,« reče prvi dovolj glasno, da so ga mogli slišati mimoidoči. »Torej Vi trdite, da me niste še nikdar videli?«

»Nikdar,« odgovori drugi gospod začudeno.

»Potem mi pa dovolite eno vprašanje,« pravi gospod s sivim cilindrom. »Zakaj ste me že oddaleč gledali tako izvajajoče?«

Med tem pogovorom so se že začeli zbirati okrog njih ljudje.

»Ti gospodje so priče, da Vas nisem niti pogledal,« odvrne drugi gospod.

»Vi ste me gledali, gospod,« reče prvi glasno.

»Ako ste gentleman, mi boste odgovorili na moje vprašanje: Zakaj ste me gledali tako izvajajoče?«

»Jaz Vas ne poznam,« odgovori drugi. »Vam še vprašanje pa smatram za popolnoma neumestno in...«

»Izvolite samo izgovoriti do konca! Kaj pomeni ta čln...?« vpraša prvi gospod. »Kaj ste hoteli reči s tem čln?«

»Odrekam vam vsak odgovor,« odvrne drugi mirno in se obrne k množici, ki je ta ulični besedni dvoboj spremljala z največjo napetostjo. »Gospodje bodo priznali, da nisem rekel ničesar hudodega.«

»Potem ste mislili to. Ali ni tako, gospod?« vpraša prvi razburjeno.

»Odrekam Vam odgovor tudi na to vprašanje,« odvrne drugi gospod mirno, »ker...«

»Kaj pomeni čer?« mu zopet vpad v besedo gospod s sivim cilindrom. »Vi bi gotovo radi rekli: ker ne maram, da bi se dalje prepiral z Vami?«

»Tega nisem rekel,« reče gospod z mehkim klobukom. »Toda...«

»Kaj mislite s tem čln...?«

»Nič, dragi gospod!«

»Besedo čgospod« ste nekam čudno naglasili!«

»Ne zavedam se tega.«

»Sedaj me pa več ne nadlegujte s svojo prisotnostjo,« pravi prvi, ves razburjen.

»Jaz lahko stojim, kjer mi ugaja, čeprav...«

»Z besedo ččprav« ste me hoteli zopet žaliti,« reče gospod s sivim cilindrom.

Število nadovednežev je med tem že precej narastlo.

»Vas žaliti? Kaj takega mi niti v glavo ne pade.«

»Kaj hočete s tem reči?«

»Nič, razen...«

»Kaj mislite reči z besedo črazen?«

»Z besedo črazen« mislim reči, da ste Vi osel, gospod!« odvrne drugi gospod, niti malo vznemirjen.

»Dajte mu eno po glavi!« zakliče nekdo iz med občinstva.

Gospod s sivim cilindrom položi svoj cilindar na tla in si zaviše rokave:

»To mi boste plačali, gospod!«

»Samo poskusite!« odvrne drugi. »Ponavljam, da ste Vi osel!«

»Dobro!« zakliče prvi. »Veste li, da Vam bom sedaj izbil zobe?«

»Kar poskusite!«

»To bom tudi storil,« reče prvi in udari drugega s tako silo po licu, da je padel po tleh.

Na cesti je nenadoma nastal metež. Vsi gledalci so držali drznega boksarja, da ga pošteno kaznujejo za tako nesramnost. Toda gospod z mehkim klobukom je že vstal in stopil pred svojega nasprotnika, ki ga je hotela množica linčati in rekel popolnoma mirno:

»Drage dame in gospodje, pustite ga v miru! Pogledajte raje moje zobe, niti enega ne manjka.«

Pri tem je pokazal gledalcem svojo čeljust, ki je sestajala iz niza samih belih in zdravih zob.

»Draga gospoda, poslušajte in zapomnite si! Moji zobje so umetni. Tvrdba Martens et Co. proizvaja take umetne zobe, najboljše nadomestilo za prave izgubljene.«

Nato prime svojega nasprotnika za roko in oba vzklikneta na ves glas:

»Priporočava Vam trdko Martens & Co.«

Nato sta prižgala cigareto in se mirno oddaljila.

Do tega dne sta bila nameščena trdko Martens & Co. dobra prijatelja: Toda ko sta zvečer odšla skupno v neko restavracijo, sta se sprla radi denarja.

»William,« reče drugi, »ovo ti treh dolarjev.«

»Dobim še dva,« pravi William. »Saj nama Martens & Co. plača po pet dolarjev na dan.«

»Tako je,« odvrne John. »Toda ti si mi še od večeraj dolžan dva dolarja.«

»Ničesar ne vem o tem.«

»William,« pravi John nervozno, »ali ne veš,

da si si jih izposodil od mene, preden si se upjalil.«

»Nisem bil pijan,« se brani William. »Ti si bil pijan.«

»Dobro, bil si trezen, in si nisi teh dveh dolarjev izposodil, ampak si jih enostavno ukradel.«

»Tako je, toda vzel sem svoj denar, John, ker si mi prevračaljšni ukradel iz žepa ustnik za cigarete, vreden dva dolarja.«

»Gospod William, Vi ste lažnivec!«

»Gospod John, Vi ste tat!«

»Pijane.«

»Propalica.«

V restavraciji se je začel nenavaden zvok, ki ga je gospod William pojasnil: »Gospod John, o tej zadušnici bova še govorila.«

In nameščena trdko Martens & Co. sta se razšla v mržnji in gnevu.

»Draga gospoda,« je rekel gospod Martens naslednjega dne, ko sta se biva prijatelja pripravila v njegovi pisarni. »Naš kompanjon, gospod Warren je bil kar navdušen nad Vajinim reklamnim prizorom, ki sta ga sinoči tako divno uprizorila v peti avenue. Odigrala sta ga tako sijajno, da Vama moram izreči naše popolno priznanje. Da nes bosta odigrala svoj reklamni prizor v šesti avenue. Igrajta po možnosti še bolj naravno in verno. Govoril sem že s policijskim predsednikom, ki Vama ne bo delal nobenih ovir, ker ne smatra te stvari za protizakonito.«

Gospod William s sivim cilindrom na glavi je šel iz pisarne z besedami:

»Bodite prepričani, gospod Martens, da bom najin reklamni dvoboj uprizoril kolikor mogoče naravno.«

Tako se je tudi zgodilo, ko sta se okrog sedmih zvečer srečala gospod William s sivim ci-

Dobrotnica mladine

savzlic svojim mladim letom dozorela, bistroumna, čuteča žena, je učiteljica gospodična Milka. Njeno olikano in mirno bitje je kakor blagoslov dušam njenih varovancev.

»Veš mamica, naša gospodična pije tudi zmehraj kofeina prosto kavo Hag. Rekla je, da je kava Hag velika dobrota za odrasle, zlasti pa za nas otroke, ker ima tako dober okus in ne škoduje. Kava Hag je najboljša zrnata kava, kateri je odstranjena mnogim škodljiva snov, kofein, dočim ostane okus in aroma neizpremenjena.

Kaj ne mamica, tudi ti boš zdaj kupovala kavo Hag! Ali ti smem takoj prinesiti zavitek? Tudi v hotelih in kavarnah točijo na željo kavo Hag. Prosim, misli na to v počitnicah!

Kaj pravite?

Gospod urednik, kaj pravite pa k temu? Včeraj, 8. t. m. zvečer, me je bila pot pripeljala v Stišno. Pri kolodvoru sem slišal močno in surovo vriskanje. »Ali ste imeli danes vojaške nabore?« vprašam nekega boljšega domačina. »O ne,« mi odvrne, »ti so že davno bili, ampak ti-le fantje, ki vriskajo, so ravno tisti, ki so na praznik sv. Rešnjega Telesa prav tako grdo in surovo vriskali v Stišni pred neko gostilno in v gostilni ravno takrat, ko je šla mimo procesija sv. Rešnjega Telesa. Vse ljudstvo se je zgražalo. Orožniki, ki so bili navzoči, so si po končani procesiji zapisali imena surovežev in jih naznanili. Poglejte, ravno danes ob osmih je bila sodnijska obravnava v Višnji gori in tile fantje zdaj že celi dan obhajajo »magoslavje« s popivanjem in vriskanjem — bili so namreč popolnoma oproščeni!!!

Koledar

Petek, 11. julija: Pij I., papež; Olga; Sidronij, mučenec.

Osebnosti

Minister dr. Korošec na oddihu. Gorje pri Bledu 10. julija. Danes ob tri četrti na 5 se je odpeljal na oddih k Mrzlemu Studencu g. dr. Anton Korošec, minister za šume in rude. Tu ostane par tednov. Želimo mu, da uživa v našem dobrem gorenjskem zraku prijeten oddih.

Za inženjerja elektrotehnike je te dni diplomiral na dunajski tehniki g. Anton Bajec, sin uglednega ljubljanskega vrtnarja. — Čestitamo!

Zarotila sta se g. Pavel Urnkar, profesor trg. akademije v Skopju in gđ. Pavla Burkelčeva, hčerka les. trg. in posestnika iz Lazov v Tuhinju.

DIŠAVE SLON

lindrom in gospod John z mehkim klobukom. Gospod Warren, kompanjon gospoda Martensa je bil še bolj navdušen kakor prvi dan, ker je William svojemu glasu res dal pravi ton razburjenja. Prizor se je odigraval zelo naravno in neprisiljeno.

»Torej vi hočete reči, da se ne marate prepirati z menoj,« je grmel William.

»Tega nisem rekel, toda...«

»Kaj mislite s tem, «toda?»

»Nič, gospod,«

»Besedo »gospod« ste nekam čudno naglasili!»

»Sedaj me pa več ne nadlegujte s svojo prisotnostjo!»

»Jaz lahko stoffm, kjer mi ugaja, čeprav...«

»Z besedo »čeprav« ste me zopet hoteli žaliti.»

»Vas žaliti? Kaj takega mi niti v glavo ne pade.«

»Kaj hočete s tem reči.«

»Nič, razen...«

»Kaj mislite reči z besedo »razen?»

»Divnote je vpil gospod Warren, kompanjon tvrde Martens & Co., stoječ za mnogobrojnimi gledalci.

»Z besedo »razen« sem hotel reči, da ste Vi osel.«

»Slišajte si je mel roke gospod Warren, ker si je William še bolj borbno začel vhati rokave, kakor prejšnji dan.

»To boste plačali,« je rekel William Johnu.

»Samo poskusite,« je odvrnil John. »Še vedno ponavljam, da ste osel.«

»Dobro!« je zaklical William in se vrgel na Johna, ga spravil na tla in začel z vso silo tolči

Novi grobovi

† V Majšpergu je umrl gostilničar, pek in posestnik g. Florijan Plevčak. Pogreb bo v petek ob 10. — N. p. v m.!

† V Limbušu pri Mariboru je umrla gospa Terzija Letnik, stara 74 let. Pokopali so jo 9. t. m. Blag ji spomin!

Mala kronika

★ Papežev nuncij msgr. Pelegrinetti v Splitu. V Split se je pripeljal s parnikom iz Dubrovnika papežev nuncij msgr. Hermenegild Pelegrinetti v spremstvu škofov Bonafacija, Kušica in Nyaradia. Nuncij je šel najprej v cerkev sv. Duje, kjer je opravil kratko molitev in nato prisilnim podelil blagoslov. Nuncij bo ostal par dni v Splitu kot gost škofa dr. Bonafacija.

★ Galerije Nj. Vis. kraljeviča Andreja v »Pokluški luknji« se otvorijo 13. t. m. Ob 9 bo v Gorjah sv. maša, nato odhod k galerijam, tam otvoritev in blagoslov. Popoldne bo pa velika planinska veselica.

★ Glavni odbor zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne v Ljubljani priredi letos, dne 20. t. m. pokrajinski shod Z. S. V. v Smartnem ob Paki. (To je isti shod, ki se je vršil do sedaj vsako leto v Petrovčah). Pokrajinski shod se bo vršil s sledečim sporedom: Ob pol 10 sv. maša za vse padle vojaške občine Smartno ob Paki in za našega nepoznanega predsednika Z. S. V. g. majorja Colariča. Po sv. maši bo pri spomeniku v vojni padlim vojakom pridiga, obenem pa tudi odkritje majhne plošče za primeren napisom in s sliko pokojnega g. majorja Colariča, po pridigi slovesni libera za padle vojaške in g. majorja. Po končanem cerkvenem opravilu bo javni pokrajinski shod vseh bivših vojakov za celo Savinjsko in Saleško dolino, to je za okraje Celje, Gornji grad in Slovenjgradec.

★ V Službenih novinah št. 153 od 9. julija t. l. je objavljen »Zakon o bernski konvenciji za zaščito književnih in umetniških del«, dalje »Zakon o izmenjavih in dopolnitvah zakona o taksah«, »Zakon o plačah in ostalih prejemkih upravnikov in njihovih namestnikov v kazenskih zavodih«, »Pravilnik o terenskem delu tehničnih uslužbencev gozdarske stroke«, »Pravilnik o pridobitvi dovoljenja za izdelovanje zdravil biološkega izvora«, »Pravilnik o nošnji službene obleke eksekutivnih uslužbencev rečne plovbe Kraljevine Jugoslavije« in »Izmenjave in dopolnitve v pravilih za polaganje državnega strokovnega izpita uradnikov uprave za zaščito industrijske pojave«.

★ Požar. Ponoči od torka na sredo je udarila strela v kozolec posestnika Jarca v Hrastju pri Mirni peči. Kozolec je ves pogorel. Gasilci so bili kmalu na mestu, a so mogli požar samo omejiti.

★ Hvaležen zet. Neki 91-letni starček od Velike Loke je prepustil svojemu zetu nezadolženo posestvo; polne kašče in šrambe in 7 glav živine v trdni nadi, da bosta hči in zet pač ravnala z njim in skrbela zanj, kakor je zaslužilo in si ni izgovoril drugega užilka kakor hrano, stanovanje in nekaj obleke. Ker pa vsega tega ni v redu dobival, obleke pa še celo ne, je letos pred Veliko nočjo opozoril zeta, naj mu da vendar kaj obleke, češ, da tako raztrgan vendar ne more hoditi okrog, posebno še, ker se bližajo prazniki. Zeta je pa to razjelo in se je začel z njim pripraviti. Med pripravo je zgrabil za roko za prste ter ga vrgel na tla. Pri tem mu je zlomil nekaj prstov na roki. Stari mož ni dal dosti na to. Dasi ravno ga je roka bolela, vendar ni šel k nobenemu zdravniku in prsti so se nekako zacelili in se zarasli. Sedaj pa se je začela roka nenadoma gnoliti in sicer tako močno, da je moral v bolnico, kamor ga je spravil tamošnji župan, ker se domači zanj niso pobrli. — Zadeva je bila prijavljena državnemu pravdniku.

★ Trapistovski samostan bo izdeloval makarone. Trapisti v Banja Luki so doslej izdelovali suhno. Sedaj so pa vse tozadavne stroje prodali usmiljenim sestram, ki bodo nadalje izdelovale suhno. Mesto suhna bodo trapisti izdelovali makarone.

★ Dr. Fr. Bradac, Slovar tujk obsega več kot 15.000 tujk ki se rabijo v vsakdanjem življenju ali pa čitajo zlasti v časopisju. Zato je Bradac slovar ki vsako tujko točno in skrbno tolmači, vsakemu našemu človeku neobhodno potreben pripomoček tako pri čitanju kakor v dnevnem obnavljanju, kjer se tujka vedno sliši. Slovar tujk stane bržič 40 Din, vezan 50 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ Zavetišče. Kničarjeva kočna na Javorniku (1400 m) pod Storiščem je za mesec dni oddana v najem. Turisti, ki nameravajo po tej strani obiskati v tem času Storišč, naj prenočujejo v Babnem vrtu.

★ Karavanke. Podružnica SPD v Trzinu je izdala in založila prav ličen zemljevid Karavank, ki bo zelo dobro služil našim turistom. Na zemljevidu so označeni vsi kraji, pota, reke, potoki, studenci, turistične in lovške kočje itd. Zemljevid prav toplotno priporočamo.

po njem: »To ti vračam za včerajšnji klofuto, ti tat, lopov!»

»Na pomoč!« je zdajci zakričal gospod Warren stražniku, ki je tudi gledal zabavni prizor. Napravite red, prosim!

»Ne smem, gre za dovoljen reklamni prizor,« je odvrnil stražnik smehljaje se. »Gospoda igrata zelo neprisiljeno.«

Naslednjega dne so objavili listi sledeč razglas redarstva: »Podpisano ravnateljstvo policije prepoveduje za bodoče vse ulične prizore v reklamno svrhu, ker je večer ob priliki neke take prireditve nameščenec tvrde Martens & Co. gospod William tako premikastil gospoda Johna, nameščenca iste tvrde, da mu je glasom zdravniškega izpričevala zadal občutne rane, pri čemer se je popolnoma razbilo umetno zobovje gospoda Johna.«

Neuralgične bolečine

nastale vsled prehlajenja, prepiha, trganja v glavi (zobeh) itd. odpravi Vam naglo

»ALGA«

Imejte torej vselej in povsod pri sebi ALGA in naglo boste rešeni bolečin. ALGA v lekarnah in drogerijah Din 16.—.

Ljubljana

Tujski promet v Ljubljani

Ljubljana, 10. jul.

Policajska uprava oziroma njen urad za izdajanje potnih listov je izdelala statistiko o tujskem prometu v Ljubljani za prvo polovico letošnjega leta in o izdanih potnih listih našim državljanom.

V prvi polovici leta je prišlo v Ljubljano 1782 tujcev, to se pravi državljanov tujih držav. Največ je bilo Avstrijcev, nato slede Italija, Češkoslovaška in Nemčija. Ostale države so zastopane le z malim številom svojih državljanov, tako na primer Združene države ameriške le s tremi.

Skupno je bilo letos našim državljanom izdanih v Ljubljani 5566 potnih listov; s temi potnimi listi pa je potovalo 5652 oseb. V Albanijo je bilo izdanih 6 osebam 5 potnih listov in sicer 1 zaradi trgovskih opravkov, 4 zaradi turizma; v Anglijo 44 zaradi 39 potnih listov in sicer 5 zaradi trgovskih opravkov, 1 zaradi službenega potovanja, 2 zaradi izselitve, 30 zaradi turizma in 1 zaradi obiska sorodnikov. V Avstrijo je potovalo 2120 oseb z 1947 potnimi listi in sicer 475 zaradi trgovskih opravkov, 49 zaradi službenega potovanja, 56 zaradi šolanja, 1 zaradi izselitve, 892 zaradi turizma, 474 zaradi obiska sorodnikov; v Belgijo 25 oseb s 25 potnimi listi in sicer 2 zaradi trgovskih opravkov, 2 zaradi službenega potovanja, 19 zaradi turizma in 2 zaradi obiska sorodnikov; v Bolgarijo 12 oseb z 9 potnimi listi in sicer 1 zaradi trgovskih opravkov, 5 zaradi turizma in 3 zaradi obiska sorodnikov; v Češkoslovaško 515 oseb z 460 potnimi listi in sicer 117 zaradi trgovine, 14 zaradi službenega potovanja, 16 zaradi šolanja, 252 zaradi turizma in 70 zaradi obiska sorodnikov; na Dansko so odšli trije turisti.

V Francijo je potovalo 283 oseb s 300 potnimi listi in sicer 56 zaradi trgovskih opravkov, 8 zaradi službenega potovanja, 3 zaradi šolanja, 8 zaradi izselitve, 272 zaradi turizma in 11 zaradi obiska sorodnikov; na Grško 45 oseb s 45 potnimi listi in sicer 4 zaradi trgovskih opravkov, 1 zaradi službenega potovanja, 88 zaradi turizma, 2 zaradi obiska sorodnikov; na Holandsko 9 oseb s 6 potnimi listi in sicer 1 zaradi trgovskih opravkov, 4 zaradi turizma in 1 zaradi obiska sorodnikov; v Italijo 1933 oseb z 1686 potnimi listi in sicer 291 zaradi trgovskih opravkov, 33 zaradi službenega potovanja, 2 zaradi šolanja, 14 zaradi izselitve, 816 zaradi turizma in 543 zaradi obiska sorodnikov; na Madžarsko 22 oseb z 19 potnimi listi in sicer 9 zaradi trgovskih opravkov, 2 zaradi službenega potovanja, 2 zaradi turizma in 6 zaradi obiska sorodnikov.

V Nemčijo je odpotovalo 309 oseb z 510 potnimi listi in sicer 174 zaradi trgovskih opravkov, 19 zaradi službenih potovanj, 11 zaradi šolanja, 7 zaradi izselitve, 359 zaradi turizma in 40 zaradi obiska sorodnikov; na Holandsko je odpotovalo 8 turistov; na Poljsko je odpotovalo 23 oseb z 21 potnimi listi in sicer 3 zaradi trgovskih opravkov, 14 turistov in 4 zaradi obiska sorodnikov; na Portugalsko je odpotoval 1 turist; v Romunijo je odpotovalo 21 oseb z 21 potnimi listi in sicer 2 zaradi trgovskih opravkov, 1 zaradi službenih potovanj, 2 zaradi izselitve, 14 zaradi turizma, in 2 zaradi obiska sorodnikov; na Švedsko je odpotovalo 5 turistov; v Švico je odpotovalo 258 oseb z 246 potnimi listi in sicer 36 zaradi trgovskih opravkov, 4 zaradi službenega potovanja, 1 zaradi šolanja, 4 zaradi izselitve, 190 turistov in 2 zaradi obiska sorodnikov; v Turčijo je odpotovalo 14 oseb in sicer 13 turistov in 1 zaradi obiska sorodnikov; na Norveško je odpotovalo 6 turistov; v Luksemburg je odpotovala 1 oseba zaradi trgovskih opravkov in na Estonsko sta odpotovala 2 turista. Vidimo, da potuje v tujino več kot trikrat toliko ljubljancev kakor pa prihaja k nam tujcev. Največ potujejo naši ljudje v Avstrijo, Italijo, Nemčijo, Češkoslovaško, nato še v Francijo in Švico.

Obvestilo. Prva skupina deklic iz počitniške kolonije na Homeu se vrne v Ljubljano v nedeljo, 13. t. m. ob 5 popoldne. Starši oziroma sorodniki naj jih pričakujejo pred Akademskim domom, Miklošičeva c. 5. — Slov. kršč. ženska zveza.

Razglas. V smislu čl. 131 zak. o neposrednih davkih z dne 8. febr. 1928, Ur. list št. 75/26, se naznanja, da je razpored pridobnine in pavšalnega davka na poslovni promet za davčno leto 1930 razgrnjen na vpogled davčnim zavezancom med običajnimi uradnimi urami v času od 14. jul do vstetega 21. jul. 1930 pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodni trg št. 5/1, soba št. 4. Vsi davčni zavezanec, so, odnosno bodo še posebej obveščeni o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku s plačilnimi nalogi (obvestili). Proti višini davčne osnove in odmerjenega davka se davčni zavezanec lahko pritoži v roku 30 dni po prejemu plačilnega naloga. Kolek za pritožbo 20 dinarjev.

Ze vrtajo tla. Na stavbišču, kjer bo stal »nebotičnik« Pokojninskega zavoda, delavci sedaj pridno vrtajo tla. Univerzitetna profesorja dr. Hinterlechner in dr. Foerster bosta namreč preiskala geološko formacijo tal. Delavci so s posebno vrtalno napravo že prišli do plasti ilovice pod prodrom in humusom.

Dva Armejca v Ljubljani. Iz Zagreba so pripeljali te dni dva nenavadna potnika armenske narodnosti. Prišla sta pod nadzorom oblasti. Sta to mož in žena po videzu sodeč bogatega meščanskega stanu. Pripovedujeta, da sta bila že v Italiji, kjer pa so jima oblasti odvzele vso gotovino. Njuni dokumenti pravijo, da sta turška državljan, potne liste so jima izstavile grške oblasti in imata vizum za potovanje v Švico. Prvo noč sta morala prenočiti v mestnem zaporu. Ječar Jezovšek jima je pripravil pernico. To pa sta odstranila in se vlegla na lasten velik pri, ki je bil ob robu vezan — z zlatimi nitmi. Imata s seboj tudi vse polno priljage. Denarja nista imela, zato pa sta brzojavila na neko švicarsko banko, naj jima pošlje nekaj denarja za pot. Drugo noč nista hotela več prenočiti v magistratskih zaporih, ampak sta preprosta ječarja, da ju je pustil v hotel. Kje sta dobila denar za prenočitev, ni znano. Sedaj čakata na denar iz Švice, da se odpeljeta tja.

Metelj je ušel. Pri fotografu Tomažu v Lattermanovih dreverodu je služila 18letna deklica z imenitnim in značilnim imenom Eva Metelj. Ta je včeraj zjutraj popihala iz Ljubljane, obenem pa je odnesla artistinji Ani Lastnaki razne obleke, vredne več sto dinarjev. Lahkomiselnega metuljčka išče sedaj policija.

Karambol dveh kolesark. Ženske so se na kolesu mnogo bolj previdne, kakor moški in se le redkokdaj pripeti med njimi kak karambol. Knjižničarka Antonija Kriz se je peljala s kolesom te dni po Dunajski cesti. Iz veže Pollakovega dvorišča je privozila isti hip neka Marija K., ki se je zadel v Križovo in jo podrla na tla. Križeva se je nekoliko potolkla, si pokvarila kolo in raztrgala obleko.

Izpred Figovca ukradeno kolo. Da krađejo tatovi kolesa po raznih vezah, še ni nič čudno, da pa je bilo odpeljano kolo izpred Figovca, kjer je polno ljudi in pazi stražnik, to je pa prava tatinska drznost. To se je zgodilo v sredo ob 9 zvečer. Lepo kolo je bilo last ravnatelja družbe »Alome« Rudolfa Rozmana, vredno 2000 Din in znanke »Dürkopp«.

Lekarne. Nočno službo imajo: »Mr. Sunk, Marjin trg 5 in Mr. Kuralt, Gosposvetska 10.

— PEGE —

odstrani takoj in brez sledu »Creme Orisol« Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalogar: »Cosmochemia, Zagreb, Smičklova 23. Telefon 49-99

Maribor

V proslavo zlatemašništva vladike dr. A. Karlina priredijo v nedeljo vsa cerkvena in prosvetna društva predmetne župnije Matere Milosti v dvorani Prosvetne zveze slavnostno akademijo s pričetkom ob 17. Na sporedu so poleg slavnostnega govora razne pevke in glasbene točke. V središču programa pa so od p. Evstahija Berlica iz Kamnika sestavljeni dramski prizori v verzih. V prvem prizoru čestitajo prevzvišenemu vladiki cerkvene organizacije, v drugem prosvetna društva, v tretjem pa se pokloni prevzvišenemu nadpastirju cela župnija. Vstopnice za akademijo se dobi pri samostanskem vratarju.

Smrtina kosa. V splošni bolnici je umrla 32-letna posestnikova soproga Marija Pilberšek iz Tinj. Pogreb je bil včeraj popoldne na magdalensko pokopališče. — V četu mladosti je umrla v Špescem selu 14-letna železničarjeva hčerka Zofija Pšenčnik. Pogreb danes ob 15 uri na magdalensko pokopališče. — Franciška Uloga, soproga delov, stara 67 let. Pogreb danes ob 18. uri na farnem pokopališču v Rušah.

Iz uredništva in uprave. Naročnike, čitatelje in prijatelje našega lista ponovno opozarjamo, da ima uredništvo telefon št. 2290, uprava pa 2950.

Pisarna Kmetijske zveze na Aleksandrovi cesti 6 daje članom brezplačno pravne, gospodarske, stanovske in strokovne nasvete ter pravno zaščito in posreduje zanje v smislu društvenih pravil z vlogami in osebnostjo.

Obrotno gibanje. V prvem polletju izkazuje 142 izdanih ter 74 izbrisanih obrtnih pravic. Največ izdanih obrtnih pravic je bilo v mesecu maju (31), največ izbrisanih pa januarja meseca (17).

10-letnica obstoja proslavi v nedeljo tuk. lovsko društvo s popoldansko prireditvijo pri »Lipici v Radvanju«.

V prvi letnik tukajšnje trgovske akademije se sprejmejo oni učenci, ki so dovršili v tem letu najmanj štiri gimnazijske (realne) razrede ter opravili malo maturo. Učenci, ki so dovršili meščansko šolo s končnim izpitom, se lahko vpšejo, če opravijo prej dopolnilni izpit, ki se bo vršil dne 2. septembra t. l. in sicer iz slovenske, nemščine, narodne zgodovine z zemljepisom ter iz matematike v obsegu učnega načrta za III. in IV. gimnazijski razred. Prošnje, kolkovane s 25-dinarskim kolekom, opremljene s krstnim listom ter spridevalom zadnjega razreda, naj se do 30. avgusta t. l. oddajo oz. naslovijo na ravnateljstvo zavoda. Podrobneša pojasnila daje ravnateljstvo vsak dan od 9—11 ure popoldne.

Izdane ter izbrisane obrtne pravice. Obrtno pravico so dobili v preteklem mesecu: Martin Filipič, mesar, Glavni trg (podružnica); Edvard Kvas, nožar, Slovenska ulica 28; Franc Anderluh, strojni ključavničar, Jezdarska 8; Ferdo Csemba, avtovozlašek, Kopitarjeva 6; Stefan Corko, čevljar, Gajeva 10; Ivana Voda, izdelovanje perila, Loška 5; Franc Pukl, trgovina s čevlji, Vetrinjska 14; Franciška Lotrič, trg. z mešanim blagom, Beinavska 39; Marija Kovač, sejarstvo z galanterijo, slaščicami in sadjem, Wildenreinerjeva 16; Marija Stefančič, prodaja brezalkoholnih pijač, Glavni trg (stojnica);

Jožef Skaza, trg. z mešanim blagom, Glavni trg 14; Ivanka Arhar, prodaja brezalkoholnih pijač, Kralja Petra trg; Franc Novak, tapetnik, Slovenska 24; Martin Safran, pleskar, Franciška 12; Darica Reiterič, šivilja, Trg Svobode 1 in Rajmund Koller, ključavničar, Tattenbachova 4. — Izbrisala pa se je obrtna pravica sledečim tvečkam: Marija Sirk, trgovina z mešanim blagom, Glavni trg 15; Marija Leskovec, trg. z mešanim blagom, Dravska 8; Pavla Kerth, izdelovanje senčnikov za električne lampe, Koroška 39; Franc Saveršnik, uglaševanje klavirjev, Einspielerjeva 26; Leopoldina Novak, prodaja citer in drugih glasbenih novosti, Wilsonova 15 ter Ana Vojvoda, čevljarstvo, Barvarska 5.

Tudi to še. Ze včeraj smo napisali: Maribor ima nobel in moderno kopališče; niti najmanj pa niso nobel ter »moderni« nekateri Mariborčani, ki se hodijo hladiti in posvečevati v kopališče na Mariborskem otoku. Pravijo, da se zlasti na gladini srednjega bazena neredkokrat pojavljajo plujoče stvarbe, ki prihajo v dovoljni meri o skrajni brezskrbnosti in suverenem bagateliziranju botonskih pravil od strani nekaterih kopalcev, ki jih žal doslej ni bilo mogoče iztakniti. Občinstvo se je sprito tega upravičeno zgražalo; kdo naj se neki gre »hladiti« v takole vodo, na katere površini so otpljivi dokazi barbarstva. Nazadnje je stvar kopalcev samih, da napravijo red in da nekaterne pouče glede obnašanja v kopališču.

Planinsko slavlje. V nedeljo bo pri Mariborski koči svečana otvoritev bazena in vodovoda. Ob tej priliki se zbora na Pohorju poleg predstavnikov mariborske SPD tudi drugi številni navdušeni Pohorjani. Za razvoj planinstva bo otvoritev bazena brez dvojbe velike važnosti.

V težkih gnetih družinskih razmerah bi rada marljiva absolutinja meščanske šole čimprej nastopila službo v kakki pisarni. Reflektanti naj se tozadevno obrnejo na socialno-politični urad mestnega magistrata, kjer dobijo potrebna pojasnila.

Iz sodne dvorane. Na zatočni klopi je sedel včeraj 45 letni posestnik Ivan Mirt iz Jurovskega vrha. Obtožuje se, da je dne 13. maja 1930 ob državnem mejni na cesti iz Sv. Jurja ob Pesnici v Lučane raztrgal pripravnika finančne kontrole Ivana Šobala z besedami: »Prokleta aučka, frdamana auha; ti boš mene sekiral tukaj; ti si preneumen.« Obtoženi Mirt je bil oproščen.

Svedrovi so se v pretekli noči oglasili v stanovanju Julijane Flis na Aleksandrovi cesti 28 ter ukradli iz zaprte spalne sobe raznih predmetov v skupni vrednosti 3000 dinarjev. Vozilci so udrili v stanovanje iz dvorišča skozi okno. V zvezi z omenjenim vlomom sta bila aretirana dva zidarja, ki sta osumljena vloma.

Nezgode. V limbuškem kamnolomu je pade! pri mariborskem Okrajnem cestnem odboru zaposleni 28 letni delavec Jurij Godec 6 m globoko in je pri padcu zadobil notranje in zunanje poškodbe. — Na tukajšnjem kolodvoru se je včeraj predpoldne zrušil v nezvesti na tla čestitljiv starček, za katerega se je izkazalo, da je identičen s posestnikom Francetom Mirom iz Slamnjskega pri Ljutomeru. Sploh ne govori in ni ves čas prišel do zavesti.

**Prebavljaj dobro,
da ostaneš zdrav.**
vživaj
Bullrich-ovo Sol
Idealno sredstvo proti vsem močnim
prebavnim, želodčnim bolečinam, zgagi itd.
100 let v uporabi in nenadkrljivost
Dobiva se v vseh lekarnah.
A.W.I.C.W. Bullrich Berlin W.57

Celje

Za nedeljski počitek

Ponovno smo že na tem mestu povdarili, da nam je povsem neumljivo stališče nekaterih celjskih trgovcev, ki brez potrebe in celo v lastno škodo forsirajo nedeljsko delo v svojih trgovinah. Apelirali smo tudi že na javnost, da podpre moralno težnje trgovskih nastavljenecv in njih upravičenemu boju za nedeljski počitek. Važen korak v tej borbi so trgovski nastavljenecv napravili z zborovanjem, ki so ga imeli v sredo, dne 9. julija t. l. v restavracijskih prostorih Narodnega doma.

Zborovanja so se nastavljenecv udeležili v izredno velikem številu. Otvoril in vodil je poveljstvo g. Pibrovč, ki je vprašanje delovnega časa v trgovskih obratih, navajajoč pri tem določbe navedbe, po kateri smejo (ne morajo) imeti trgovci v Celju trgovine od delavskih odprte od 7 do 12 ter od 14 do 19, ob nedeljah pa od 8 do 10. Pomočniki, zbrani v pomočniškem zboru trgovskega gremija, so se obrnili na celjski gremij s prošnjo, da ostane vse pri starem. Nedeljski počitek je veljal v Celju že skozi 15 let. Kljub dosedanjim dobrim odnosom med pomočnicv in gremijskimi člani, se je gremij postavil na stališče, da je treba delovni čas podaljšati. Pomočniki so nato prosili svoje gospodarje, da se ti sami izjavijo vsaj glede nedeljskega počitka. In 90% vseh v poštev prihajajočih trgovcev v Celju se je izrekli proti nedeljskemu delu. Za nedeljsko delo so le nekateri vplivni odborniki gremija. Pomočniki so dalje poslali deputacijo h g. banu. Ker je bil ta odsoten, je deputacijo sprejel g. načelnik Marn, ki jim je izjavil, da bi se stvar lahko takoj zaokrenila v smislu želje deputacije, ako bi gremij dal iniciativo za spremembo tozadevne navedbe. Dejansko stanje je danes tako, da imajo spenceristi ob nedeljah večinoma zaprto, bolj pa imajo odprto manufakturni in galanteristi. Sledilo je poročilo g. Petejana, ki je najprej govoril k vprašanju nedeljskega počitka, nato o mednarodni konvenciji za delovni čas zasebnih nameščencev, ki se pripravila v Ženevi, in končno o borbi za kolektivno pogodbo pri privatnih nameščencev.

O korakih, ki jih namerava pomočništvo še napraviti za doseg nedeljskega počitka, niso bili storjeni nikaki konkretni sklepi, temveč je bilo prepusteno pomočniškemu zboru, da v dosedanjih smeri borbo nadaljuje.

»

» Vprašanje onesnaženja in okuženja Voglajne po dreznju s strani časopisja in Ribarskega društva ter prebivalstva ob Voglajni vendar stopilo v odločilni stadij. Okrajno načelstvo je za sredo, 9. julija sklicalo komisijo na lice mesta, ki naj ugotovi, katera gaberska industrija je onesnažujoča in okužuje Voglajne kriva in kaj bi bilo proti temu podvzeti. Komisija je ugotovila, da je krivda na okuženju Voglajne edino le v odpadnih vodah Westenovega podjetja. Treba pa je preje ugotoviti kemijski sestav teh odpadnih vod, da bi bilo nato mogoče ugotoviti protisredstva. Okrajno načelstvo je že podvzelo korake, da se preizkušnja izvrši. Pripravičani smo, da bodo predlogi komisije, ki so vseskozi resnega značaja, od pomogli neznoznemu sedanjem stanju.

» Iz Rimskega Potja nam poročajo: Železniški zavirač Pinter iz Zidanega mosta je pred tremi dnevi odšel z doma. Ker se pa ni vrnil in so domači mislili, da se je zgodila nesreča, so ga pričeli iskati, vendar je vsak uspeh ostal brezuspešen. Večraj pa se je posrečilo ga najti neke v bližini Jurklostra, kjer je ležal v nezvesti, vsa okolica pa je močno dišala po lizolu. Takoj je nastal sum, da je Pinter hotel izvršiti samomor in se je v ta namen poslužil lizola, pa je do tedaj, da so ga našli, k sreči še ostal pri življenju. Občina Jurkloster je takoj odredila, da ga prepeljejo v celjsko bolnico, kjer bi mu naj izprali želodec. Naložili so ga na voz in ga še večraj spravili do tukajšnje postaje, kjer so ga preložili na nosila in potem z večernim vlakom spravili v bolnico. Njegovo stanje je zelo obupno, vendar je upati, da je prišla še pravočasno zdravniška pomoč in da bo tako ostal še pri življenju. Kaj je nesrečnega Pinterja privedlo do samomora, se neve. Domneva pa se, da je to izvršil v hipni duševni depresiji, ker se je že poprej tri dni brez vsakega vzroka potikal po jurklostrski okolici nekako duševno zmeden, dokler ni izvršil obupnega koraka.

» Ponočni avtobusni promet v Dobro se bo omeil vsled premalega obiska odslej naprej le na nedelje in praznike. Le ob takih dneh bo vozil torej avtobus, ki gre iz Rogaske Slatine zvečer ob 19.55 in odhaja iz Celja ob 21.20 v Dobro ter se vrača v Celje ob 22.30.

Ljutomer

Suša in toča. Po večtedenski neznozni vročini in suši prihajajo kratke in maloobsejne nevihte. Prividajo močni vetrovi, grom in strela, nekoliko dežja in seveda toča, tako n. pr. je v noči od nedelje na ponedeljek tolkla toča po vseh rodnijskih krajih in Podgradju od gradu K. Varda čez Slamnjak, Gresovščak, Cuber, Železne dveri in tako dalje na Storo cesto, tako da je vzel eno petino vinskega pridelka po teh hribih. Koder pa ni sploh bilo dežja, pa je žajna zemlja razpokana zija v nebo in pričakuje blagodejne rosice.

Oidij in peonospora. Vsled neznozne suše in prav malenkostnih rosic je začela napadati naše vinograde grozdna peronospora in oidij, dočim listje trte ni nič napadeno. Ako bodo tako napre obiskovali naše vinograde razne bolezni in nevihte, bo najbrže še vinski pridelalec letnika 1928 prišel v denar, ki danes nima odjemalcev. Zaloge vina letnika 1929 so po popolnoma posle.

Nesreče. Iz nepredvidnosti je v Ljutomeru kosce zasadi koso žanjici v desno nogo, da je konica kose pogledala na drugi strani izpod kože. Delavka se je morala zateči k zdravniku, ki ji je rano izpral in obvezal. — Pred nekoliko dnevi je mestna občina Ljutomer prevzela v poizkušnjo konjička, last g. Alojza Stajnika, gostilničarja v Meškotnjaku pri Ljutomeru. Ob prevzemu se je občinski hlapec občine Ljutomer, čeprav opozorjen, nepredvidno približal navedenemu konjičku, ki ga je prav pošteno brcnil v stegno. Na srečo konjič ni bil podkovan, vendar pa je hlapec zadobil tako poškodbo, da je moral v bolnico.

Novo mesto

Kolesarsko dirko bo priredil v nedeljo, dne 13. jul. novomeški koles. klub na progi Novo mesto — Trebnje—Novo mesto. Start bo ob 6 zjutraj.

Gad je pihl v nedeljo, 6. t. m. ob času motoklistične dirke na Gorjance v bližini gostilne Zajec nekega moškega v roko. Dr. Marjan Polensek mu je rano takoj izrezal in s tem preprečil zastrupljenje.

Vrhnika

Dež. V ponedeljek in torek je tu deževalo, tako da ni več take suše. Tudi vročine ni več. Po tako razgretim zraku od vročine smo s strahom pričakovali grmenja in treskanja, ki ga pa ni bilo dosti.

Tatvina. V noči od ponedeljka na torek so obiskali »svedroci« *gostilno pri »Jurcu« *in odnesli iz kuhinje jestvine. Do kleti niso prišli. Vlomili so skozi zamreženo okno. Isto noč so pokvarili tudi ograjo pri vrtu g. Lavrenčiča. Za storilci še ni sledu.**

10. avgusta bo odkritje spomenika Ivanu Cankarju. Odbor za postavitev spomenika je imel svojo sejo v sredo zvečer in sklenil, da se spomenik odkrije 10. avg. t. l., ker do 27. t. m. se ne bodo vsa dela izvršena. Ograja se počasi dviguje in že sedaj kaže, da bo igrala pri spomeniku odlično vlogo. Kople se tudi že temelj za spomenik.

Dev. Marija v Polju

Slavnost blagoslovitve motorne brizgalne gasilnega društva Zalog—Sp. Kašelj je potekla v vseh ožirih zadovoljivo.

Umrli je v Vevčah v torek 8. t. m. občeznani ključavničar vevške papirnice g. Primož A r k o. Bil je eden najstarejših rokodelcev v papirnici. Blag mu spomin!

Izlet. Tukajšnji Marijin vrtec se pripravila na izlet na Šmarno goro. V veseljem pričakovanju se vadijo v cerkvenem petju, da bodo v božjepotni cerkvi prepevali.

Modernizacija v papirnici. V tukajšnji papirnici bo v kratkem prišlo v pogon več strojev za končno izdelavo papirja. Stroji — gladilni in rezalni — bodo najnovejšega sistema in brzoteči. Krasno tovarniško dvorišče se v ta namen zazidava. Zopet bo mrtev stroj nadomestil delavne žuljave roke. Upamo, da bo odvišeno delavstvo dobilo drugje zaposlenja.

Kostanjevica

Vesolja dan na Krki. Z izredno dobro uspešo veselico, ki jo je priredilo naše napredujoče Društvo za tujski promet v Kostanjevici minulo nedeljo, se je v paljivi vročini letošnjega poletja vzbudila osvežujoča sapica radosti in prepotrebne veselja, da smo za hip pozabili na skrbi in tuže moreče vsakdanjosti. V solnčnem sijaju se je zbudila dremajoča Kostanjevica v prekrasno nedeljsko jutro. Otok pred šolo med Krko in Studeno si je nadel pestro in svečano obleko premožnih vitkih mlajev, brez in smrek. V zelenih šotornih mostogostih gostom, ki jih je marljivo privzela »Taprede« *že kar po opoldnevu. Sladkosnedež* — je šla na raznju pečena jagnjetina posebno v slast. Okusna svinjetina pa se je kar sama priporočala in v ustih topila. S hladnim pivom si gasil žeje; vino te je pa okrepčalo za korenito nadaljevanje. Naša dilki, kranjska šunka, je žela veliko priznanje, za katero so se tudi z manjšim uspehom borile hrenovke. Slaščice in pecivo so dopolnjevali obilno zakusko, ki se je ob sladoledu in ob črni kavi zaokrožila v pošteno slovensko malico. Mladim in mladostno upriporočim scem smo ustregli s šaljivo postjo; tekačem za srečo pa z izbranim srečelovom. Raznet tempo je sproti stvarjala priznana kostanjevska godba pod taktirko g. Polmeta Koška. Ko nas je objela večerna zarja in je zavel z Opatove gore lahak vetrič, je oživila mirna Krka. Obilica z lampijončki okrašenih čolničkov nas je zazibala v krasno iluzijo beneške noči. Drihtela so raznežena srca v nočni tajni bajno iluminirane Krke. Čudovit pogled! Naše Društvo za tujski promet se je sijajno izkazalo. Vsi, ki so pripomogli društvu do uspeha in ki so se trudili, da bi veselica uspela čim boljše, zaslužijo izredno hvalečnost vse Kostanjevice, ker so ji tako odlično pripomogli do veljave.

Letočviščarji. Gosti, ki so prispeali v precejšnjem številu v naše kraje, se divijo edinstveni mikavnosti tega predela Dolenjske. Skavti so postavili pri izvirku potoka Obrha svoje šotore. Gojenke ljubljanskega učiteljskega združenja pod materinskimi varstvom gospe profesorice Vodnik v naši lepi šoli ter se pripravljajo na izlete na Opatovo goro in v Savsko banovino. V gostilnah in privatnih stanovanjih pa je našla obilica odličnih gostov prijetno domačnost.

Stari trg pri Ložu

5. in 6. julija smo imeli v svoji sredi prevz. g. škola dr. Rožmana, ki je z g. tajnikom Žitkom in g. kan. Strojem prišel vsit apostolske pose. V soboto popoldne je obiskal na novo pozidano vas Gor. Jezero in spovedal može. V nedeljo zjutraj je iz spovednice prišel pridigat in obhajati može in fante, ob 10 je po slovesnem vchodu v krasno opremljeno župno cerkev sprejel 25 dečkov med križarje sv. Františka As. in nato opravil slovesno pontifikalno mašo. Asistirali so poleg imenovanih g. še trije domači in trije sosednji gospodje. Popoldne je govoril Marijini družbi in III. redu g. kan. Stroj, nato pa prevz. g. škof v dvorani na zborovanju katoliške akcije. Po sprejdu na Nadleški hrib se je prevzvišeni s spremstvom vrnil v Ljubljano. Ta dan ostane tisočem faranov v neizbrisnem spominu kot solnčen dan neskaljenega idealnega veselja in nebeske tolažbe. Naš oddaljeni kraj je spoznal in vzljubil solazbe novega nadpastirja duš.

Prvi izdaten dež je padel v noči od torke na sredo. Rešil je okopavine in otavo. Takoj so začeli sejati kmetje repo.

V jezeru (imenuje se cerkniško, spada ga pa skoraj polovico v občino Stari trg) se je začela košnja.

Na Otoku bo v kratkem zopet odprta gostilna. Kupil jo je iz Amerike došli g. Jak. Lekšan (Klanec 33).

Prva košnja je bila manj izdatna, pa lepo spravljena.

Poročila sta se 7. julija gđc. Janežič Megi (Markovec, bivša prodajalka v Konsumu) in g. Kač Adolf, uradnik lesne trdnice K. Kovač.

NOVO! NOVO!
Turistovska Karla Karavank
Velika izdaja za hotele itd. 80 Din
Mala ročna izdaja 5 Din
Naroča se pri podružnici SPD, Trbič

ELIDA BATH SOAP
Večje veselje
pri kopanju

Cerknica

Gostovanje baleta ljubljanskega gledališča. Komaj je odšel iz Cerknice kino in vrtiljak že je napovedano za nedeljo popoldne ob 3 gostovanje baletnega zbora ljublj. gledališča. Ljudje so ravno v sredi najhujšega dela, pa tudi denarja nimajo ravno v izobilju, zato ne vemo, kako bo obiskani baletni popoldan, prav številno pa gotovo ne.

Protestantovski agent. V sredo je hodil po Cerknici agent in misijonar (študiral je nekako misijonsko šolo v Avstriji) protestantovske britanske biblične družbe, Slovenec g. Korošec, ki je prestopil pred osmimi leti v protestantizem in ponujal razne brošure in sv. pisma po smešno pa zapeljivo nizkih cenah. Zraven je tudi pobijal ugovore ljudi in govoril za svojo vero. Mislimo, pa da ni imel prav preveč uspeha. Svarimo ljudstvo naj bo oprežno pri takih agentih, ki bi radi vzeli ljudem to, česar sami nimajo — pravo vero.

Dež. V noči med torkom in sredo je šel po cerkniški okolici dež, ki je storil veliko dobrega izsušenemu polju. Nekaj dežja je bilo tudi že v ponedeljek, toda prav malo, mnogo premalo.

Begunje pri Cerknici

Občni zbor družbe »Treznosti« *smo imeli v nedeljo 6. t. m. po popoldanski službi božji v Domu. Govoril je zastopnik »Svete Vojske« *Franc de Cecco iz Ljubljane, ki se muđi na potovanju po župniji dekanije Cerknica. Slišali smo marsikaj zanimivega, kar nas je potrdilo, da je delo za treznost ljudstva ena izmed prvih dolžnosti vsakega posameznika. Po predavanju so se vpi-sovali novi člani za družbo »Treznost« *in tudi ne-kaj novih naročnikov za lista »Prerode« *in »Mladi Junak« *se je priglasilo. — Zanimiv večer nam je pa napravil v Domu isto nedeljo »čudodelnik«, ki je tudi že v Cerknici kazal radovednim gledalcem svoje umetnosti in »čudeže«. Obisk teh »predstav« *bi bil gotovo številnejši, ko bi se ne začelo tako pozno zvečer.******

Dežja nam manjka, suša pritiska vedno bolj, na polju vse vene, sčena je malo, bojimo se kaj bo, če se nas Bog kmalu ne usmili in pošlje potrebne dežja.

Sora pri Medvodah

25-letnico svojega delovanja praznuje v nedeljo, dne 13. julija gasilno društvo v Sori. Navzle raznim krizam in težavam, kakršne se povsod pojavljajo, se je društvo razvilo v gospodarsko in moralno organizacijo, ki šteje danes 48 aktivnih in 103 podporne člane. Dokaz dobrega gospodarstva sta naša dva doma in dve močni brizgalni, ki sta že marsikje častno rešili svojo človekoljubno nalogo. En dom z brizgalno je v Sori, dočim se nahaja drugi na Gostemcu. Računa se, da bo naša 25-letnica, po pripravah sodeč, ki se že vrše, ena največjih požarnih prireditvev tekočega leta na Gorenjskem. Zjutraj bo sprejem gostov, nato ob 10 sv. maša za gasilce. Po maši se vrši sprejod po vasi, nato pa zbor pred domom, kjer bo po pozdravnem govoru razhod. Ob 15 se pa prične pri Starmanu velika vrtna veselica.

Šmarjeta

S ključem po glavi. »Ti si meni svetilko na kolesu vzel,« *tako nekako je zadnjo nedeljo dopoldne mesarski kandidat X. pozdravil Y., tovariša iste obrli. Pa si Y. tega pozdrava ni dopustil kar tako. Prijel je tovariša, ga položil na tla kol bi hotel upornice tebe zvezati, se poslužal močnega ključa od mesnice in lop po J. Prav pošteno ga je v svoji prevetliki gorečnosti v obrambo svojega dobrega imena nabunkal po glavi. X. se je drugi dan odpeljal v Novo mesto po testat in k sodniji...*

Oidson je polnokrvnen mlad konj trgovca Karlovskega. Sin Franci ga uči voziti, kar Gidonu, ki ljubi prostost, ni všeč. Dvakrat je to Francitu že očitno dokazal, 7. t. m. pa ravno toliko, da se je zdržal, da mu ni vseh kosti polomil. Sreča je bila, da je Franci odletel v farovski živo mejo.

Himen. V ponedeljek 14. t. m. se bo poročila tukajšnja poštarica gđc. Tina Karlovskega z g. Iv. Kastelicem, želez. uradnikom iz Ljubljane. Da bi bilo srečno!

Guštanj

Tukajšnji odbor Rdečega križa priredi pod agilnim vodstvom predsednika g. dr. B. Eratha in tajnika g. Rajka Kotnika dne 27. julija t. l. pri Petraču veliko tombolo, čije čisti dobiček je namenjen za zgradbo novega Zdravstvenega doma v Guštanju. Za tombolo je pripravil mnogo dobitkov, izmed katerih je glavni dobiček moško ali žensko kolo — pač po izbiri. Tombolske karte se dobe skoro v vseh guštanjskih trgovinah po 1 Din komad. Sicer pa moramo na tem mestu poudariti, da je delo tega odbora res tudi vpoštovanja vredno; saj spada to društvo po svojem delovanju in svojih uspehih med prva tovrstna društva v državi sploh. V teku svojega kratkega obstoja si je nabavilo moderno urejen rešilni avto, s katerim je bilo že mnogim, mnogim pomagano, saj se beleži že 222 voženj v Slovenjgradec, Maribor, Celje in celo v Ljubljano. Izdalo je številne podpore ob priliki poplave v Mežiški dolini, kupilo je zemljišče, na katerem bo gradilo Zdravstveni dom. Stavba bo stala na mestu prejšnje ubožne hiše. Ker je ta prostor najlepši, bo tovrstna nova stavba tudi v okras guštanjskemu trgu. Za doseg svojih nesebičnih ciljev poseduje odbor nekaj knigoladič, ki mu donajajo stalne dohodke. Poslužuje se pa tudi nabiralne akcije za novi dom. Delo napreduje. Ker je ta človekoljubna akcija za naš industrijski kraj res pomembna, zato naj oni, ki bodo prošli vsaj za eno opeko — 1 Din, teh proslavcev ne odklanjajo. Mi pa odboru iz srca čestitamo in mu želimo še nadaljnjih uspehov ter srečno izvedbo še vseh predvidenih načrtov.

Šmartno ob Paki

Dne 20. julija t. l. se bo tukaj obhajala obletnica odkritja spomenika v vojni padlim vojakom in se bo takrat tudi odkrila ploščica s sliko v spomin g. majorja Colariča. Slovesnost se bo vršila s sveto mašo g. Bonača s pevskim zborom, ter popoldan s primerno igro in petjem. Prosimo vsa društva, da ta dan ne prireajo prireditvev. Natančen spored bo objavljen v časopisih zadnji teden pred slavnostjo.

Ptuj

Osebnostne vesti. Župnik minoritske župnije p. Alfonz se je podal na počitnice v Dobro, kaplan p. Mirko pa na Sušak. Semkaj je prispel na par dni oddiha p. Viktor iz Pančeva, ki je svoječasnno že sedem let služboval tu.

Razstava pletarske šole izkazuje lep napredek in uspeh zavoda. Razstavo je posetilo mnogo občinstva, ki si je ogledalo razstavljene predmete in hvalilo marljivost gojencev ter veliko paznjo in skrb učiteljev za prospeh šole. Razstavljene predmeti so bili naistokovnjaški izgotovljeni, zlasti pa čepice, košare različnih vrst, otroški vozički, stojala za cvetlice, kovčki različne velikosti, stoli, divani, fotelji, moški in ženski čevlji, pa tudi kopalni čevlji, okvirji, različne kompletne garniture itd. Vsi predmeti so okusno, čisto in trdno izdelani. Pletejo s prvovrstno špansko trstiko. Drugi letnik je štel 7 gojencev, ki so vsi prestali skušnjo, v prvem letniku je pa bilo 23 učenecv.

V bolnico so prišli iskat pomoči Anton Erhatic, ki je padel s senika in si poškodoval nogo, Anton Babšek, delavec tovarne v Majšpergu, ki je padel iz kadi in se poškodoval na glavi, ter Vinko Gajšek, posestnik na Ptujski gori, radi nalezljive bolezni.

Nova opekarna. Neka trdnika namerava zgraditi opekarno na Hajdini, kjer je nabolj primeren kraj za zgradbo take tovarne. Občinski svet je tozadevno že sklepal in stavil trdniki zadovoljive pogoje oziroma ponudbe.

Stavbenik g. Macun, ki je prevzel popravilo minoritske cerkve, se je ločil od stavbene trdnice Treo-Macun in deluje na svojo roko.

Brežice

Požar. V ponedeljek zvečer je šel postajni delavec na tukajšnji pošlaji v skladišče za material po petrolej. Pri tem se mu je pa po nesreči prevrnila luč, katero je imel s seboj in se je užgal na tleh stoječi gorilni alkohol, kateri je z vso silo zagorel. V tem skladišču, katero se nahaja poleg stranišča, je sploh shranjen lahko gorljivi material, kakor alkohol, petrolej, razna olja in drugo, tako, da se je ogenj v nekaj minutah razširil z vso silo. Sreča je bila, da se še petrolej ni užgal, katerega je bilo precej v skladišču. Prisotnosti duha delavca in pa drugih, ki so prihiteli gasiti, posebno gasilci iz Zakota, kateri so bili v par minutah na mestu, se je zahvaliti, da se ni ogenj razširil na celo poslopje in še naprej.

Na tukajšnji pošti so instalirali telefon, ki je bil za našo okolico naravnost potreben in koristen, ker do sedaj nismo imeli ne brzojava, ne telefona; sedaj bomo lahko po telefonu govorili ali pa brzojavke pošiljali. Seveda nismo to telefonsko napravo kar zastoj dobili od države, ampak je morala občina in drugi interesenti v občini prispevati dolo-
čeni znesek Din 2500.

Senovo pri Rajhenburgu

Nova občinska uprava. V ponedeljek, 7. t. m. se je izvršila zapisnega noveimovanega župana in nove občinske uprave. Takoj nato je bila seja novega odbora v prostorih rudniške restavracije. Med drugim je bilo tudi z večino glasov sklenjeno, da se premesti obč. pisarna iz Dovškega časasno na stanovanje župana g. Mirja, med tem pa da se najame lokal za obč. urad v hiši g. Mlakarja, ki stoji ob cesti Senovo—Reštaju. Bati se je, da bo ta sklep ualelet na velik odpor, posebno pri prebivalstvu iz okolice Brezje, Kalisovec in Dobrova, ki so bili že sedaj zelo oddaljeni od občinskega urada, sedaj bodo pa še bolj, ko bo obč. urad skoraj na meji občine in še ob cesti, ki je zelo odročna za večino prebivalstva. Istega dne je iz prej omenjenih okolici prišla deputacija ter se pritožila pri okrajnem načelniku, da ni iz okolice Brezje, Kalisovec, Dobrova in Sedem nobeden imenovan v obč. odbor, dočim so razen dveh odbornikov, ki sta iz Lokve, vsi ostali iz Senovega in Dovškega. Popolnoma upravičena je zahteva prebivalstva, da se tudi iz ostalih okolice imenujejo odborniki, ker le s tem bo podano zadostno jamstvo, da bodo želje in koristi vseh občanov prišle do izraza in veljave. Za obč. urad naj bi se našel primeren prostor ob cesti Senovo—Dovsko, to je želja in zahteva občanov, ki naj se upošteva, čeprav bo imel g. župan nekoliko dalje do pisarne.

Vojnik

Člani narodnega gledališča iz Maribora prirede pod vodstvom gledališkega igralca in režiserja g. Razbergerja v nedeljo 13. t. m. zvečer v dvorani koncertni in gledališki večer z obširnimi sporedom, ki bo nudil dovolj umetniškega užitka in zabave. Ker je to prvi slučaj, da nastopijo na našem odru poklicni igralci, pričakujemo, da bo občinstvo napolnilo dvorano.

Gornja Sv. Kungota

Strahovita suša vlada v tukajšnjem okraju in hribje so vsi rumeni, ker je trava vsa požgana. Ne bo korusze, ne krompirja, fižol je popolnoma uničen, otave ne bo, ker so koreninice vse požgane. Drugod je več ali manj povsod kak nali, pri nas pa gleda ljudstvo z grozo v prihodnost; že itak najbolj uboga župnija v celi škofiji, postane sedaj pravcata beračija. Pšenica in žito je prazno klasje. Tisto malo sadja, kar ga je bilo še na drevesih, je vse odpadle radi suše. Slive in plavkice leže vse na tleh. V studenih ni več vode. Uboga žvina nima paze. Najstarejši ljudje ne pomnijo take suše v naši župniji. Davčno oblastvo naj blagovoli upoštevati do skrajnosti kritični položaj in gospodarski polom tukaj, ubogega ljudstva, da se ubogim davkoplačevalcem odpise davek ter zniža in da se z iztirjevanjem splošno počaka.

Iz društvenega življenja

Izredni občni zbor zadruge »Službinski dom« *se vrši v petek, 18. jul. v pisarni Poselske zveze (Delavska zbornica) ob 21 uri zvečer. Spored: 1. Nadomestna volitev tajnika in blagajnika; 2. Služajnosti.*

Vabilo! Ob Tomačevskem žegnanju 13. t. m. priredi pevsko društvo »Savski val« *veliko veselico na vrtu g. J. Semrajca nasproti cerkve. Vsi ljubitelji prijetne zabave najljubneje vabljent!*

Ko se začne sezija...

Tujska sezija!

To pomeni dvoje:

Za zdravilišnega gosta: potovanje, mir, oddih, zabavo, vrvež, flirt ali kakor pravijo naši bratje »asikovanje«, neomejena radost in sreča — —. Je tudi nekaj jeze, skrbi, razočaranja vmes, seve... Jeza n. pr. s kosi pečenke, ki po pensionih začuda nikoli niso primerni ter se zde enemu gostu smešno majčkeni, drugemu pa »nezdravo ogromni«; jeza z gospodom »pl. tako in tako«, ki se drži človeka kakor klop; jeza nad plavalasko iz vile »Rožica«, ki se na noben način ne da pregovoriti, da bi prišla na sestanek... Potem pa skrb z malopridnim nezanesljivim denarjem.

Juhart Hart, znani nemški pisatelj in kritik, je umrl v Berlinu, star 71 let.

ki pride prepozno ali pa prezgodaj poide... Razočaranje nad elegantnim »generalnim ravnateljem«, o katerem se nekega dne izkaže, da njegov odlični vpis v zdraviliščno listo ne soglaša docela z drugimi njegovimi osebnimi listinami...

Toda kaj je vse to v primeri z blaženstvom, ki priteka človeku od sto drugih strani?! V primeri z užitkom, ko moremo po ure in ure ležati v pesku in se prepuščati samovolji misli in želja ali enostavno sanj...?

Za domačine pa je sezija nekaj drugega: delo, muka, razburjenje, napor vseh sil... Nepristano prisluskovanje stoterim željam, zvonjenju, ukazom... Umetno uravnotežanje nasprotujočih si zahtev med: preglasnim in predolgočasnim, prehladnim in prevročim, prepoznim in prezgodnjim, predragim in premalo razkošnim.

Sezija! Za ene začetek, za druge konec mirnega uživanja in počitka.

*

Čisto različno se je začela za obe strani ta sezija. »Predsezija« se je začela za domačine že davno preje, nego se je pojavil prvi gost in ne kakega določenega dne. Nenadoma nekoč, ko se je toplomer prvič poizkusil v vratolomnem plezanju, je hišica za hišico, vila za vilo odprla svoje oči — zaplankana okna in vrata so se odprla in začela se je uglašati splošna sezijaska ouvertura — vse je obsedla vnema priprav, dela, urejevanja. Ob vilah se postavljajo odri in po njih plezajo in se zverajo ljudje. Z ometačo, mortarko, belilom, lonci z barvo. Vozovi z opeko, deskami, palmami in lovorjem v lesenih posodah se zibljejo po cestah in napisi zdraviliške komisije, da naj se promenadna pota ne onesnažujejo, zaležejo toliko kot nič — četveronožci se zanje enostavno ne zmenijo. Iztepači, kladiva in sekire besno tekmujejo med seboj. Vseposod vrtačo, žagajo, zidajo, pleskajo, tolčejo, razbijajo, sejejo in sade. Še na mostu vrtoglavi roko delci... Človeka se polasča strah, da ne bi slednjič znorela tudi narava in se začela lišpati, popravljati, barvati in vrag vedi kaj še vse. Na ograjah, vratih, klopih se pojavijo listki: Sveže pleskano! Sobe... Izgubil se je... Človek ne bi verjel, česa vsega ljudje ne izgube.

Vrtnarski vajenec pri sejanju ni pazil in sedaj klije pred hotelom Imperial nežna solatice, v vrtnarjevih toplih gredah pa se razvija sijajna »angleška trata«.

Sobarica pri »Zlatorogu« se ni prišla, sobarica pri »Raku« je pa že zopet odfrčala.

Gospa Lenkovič, lastnica »Pensiona Lenkovič«, neumorno in v skoraj enakih presledkih kliče: »Maaalkaaa! Joozkooo!« Malka je nova služkinja, Jožk pa je bil v »seziji« povišan za natakarja, obenem pa je sluga za vse. »Maaalkaaaa! Joozkoooo!«

*

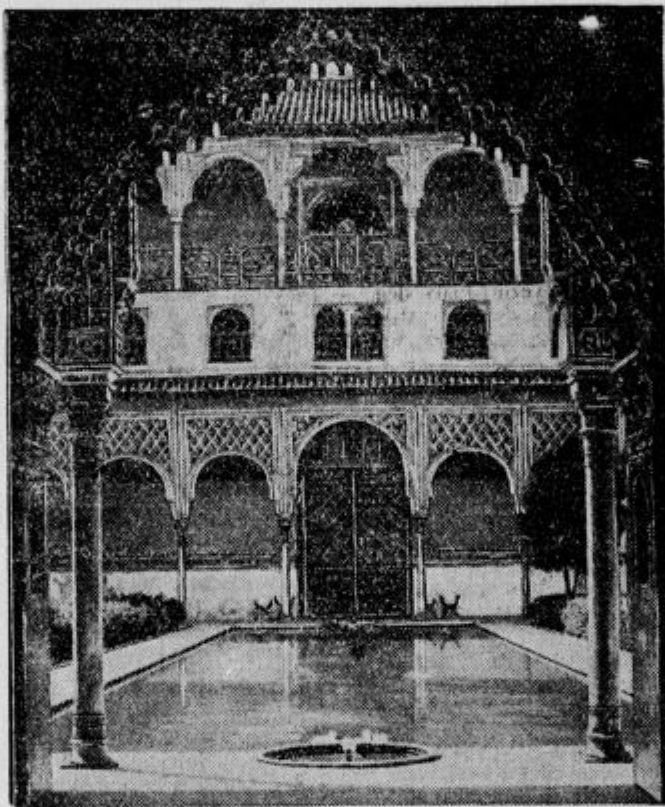
Nekega dne zavalovi po obali prvi radio-koncert in slednjič pride veliki dogodek: Stari Janez, ki se je vsem avtom vkljub dan za dnevom trdovratno voziral na postajo s svojo predpotopno kočijo in se vračal prazen — prihaja topot z gosti in prtljago... Mirni, prijazni, radostno pričakovani stari gostje prihajajo, za njimi pa pridejo potem tudi oni drugi... V imenu božjem:

Sezija je tu!

Cene divjih zveri za l. 1930

Te dni je izšel v Berlinu svojevrsten cenik, ki ima le omejen krog interesentov. To so cene za žive divje zveri v l. 1930. V mesecih juniju in juliju se sklepa največ toštvarnih kupcij, ker je zaradi toplega vremena ta čas najpripravlnejši za prevažanje zveri. Cirkusi in zoološki vrtovi se tačas preskrbujejo s potrebnimi živalmi.

Lov na divje zveri je opasen poklic, a se dobro izplača. To se razvidi iz pravkar določenih cen za l. 1930. In sicer stane: ena žirafa 20.000 mark (1 marka = 13.50 Din), nilski konj 8000—10.000 mark, nosorog 20.000 mark, slon 10.000—12.000 mark in najlepši lev 3000 mark. Zanimivo je, kako so padle cene za leve. Še pred malo leti so bili levi najdražje zveri iz-

Mirtov dvorec v granadski Alhambri, ki je najkrasnejši spomenik arabskega stavbarstva na evropskih tleh.

med vseh, danes se more dobiti za enega nosoroga šest najkrasnejših levov. Med dobavitelji levov je zaradi tolikega padca cen veliko ogorčenje. Zakaj so se levi tako pocenili? Zato, ker se v ujetništvu zelo hitro množe. Preje so levi v ujetništvu svoje mladice običajno požrli. Sedaj so se rejci izučili: levi mladice takoj odvzamejo in jih dajo psici, da jih doji. Na ta način postaja »kralj puščave« takorekoč domača žival in cena mu je zato nizka.

Slike iz finskega prevrata. Zgoraj: pristaši Lappo stranke se poslužujejo svojega priljubljenega bojnega načina, da nasprotniku slečejo hlače; v krogu: Relander, finski državni predsednik. — Spodaj: Pristaši Lappo stranke so odstranili iz parlamenta dva komunistična poslanca in ju spravili v avtomobil. — Desno Kosola, voditelj lapskega gibanja — kmetskega upora proti komunistom.

Vsaka dežela žaluje po svoje

V Evropi velja kot žalna črna barva. Simbolizira izgubo svetlobe, življenja in njegovih radosti. — Na Kitajskem je žalna barva bela, ker predstavlja neomadeževanost pokojnikovega življenja. — Pri Egipčanih je znamenje žalovanja temnožolta barva — barva uvelega listja. — Prebivalci Sirije žalujejo v modrih oblačilih — barvi neba, kamor je pokojnik odšel. — Abesinci so si za žalovanje izbrali sivo barvo, kakor je siva zemlja, v katero se človek ob smrti vrača.

katerem ozvezdju se vsakokrat nahaja. V letih 1915. do 1929. je krožil Neptun v znamenju Leva. V tem času je na našem planetu vse obvladala moda, spolnost, borzijanstvo, bankarstvo, denarstvo. Astrolog C. H. Huter opozarja, kako so se v tem času ljudje vneli za vse eksotično, inostransko. Ples, moda, staveni način in umetnost so krenili v čisto drug tir. Od leta 1915. do leta 1929. je moda čedalje bolj prehajala v hlapčevanje spolnosti. Leta 1929. je stopil Neptun v znamenje Device in proti koncu leta je bil že viden ogromen preobrat v modi. Istočasno so se seveda izpremenili tudi nazori. Razbrzdano napačanje žene se je začelo izgubljati. Kratka krila so se umaknila poldolgim in dolgim. Med modo leta 1930. in ono iz let 1766. do 1780. se da ugotoviti notranja zveza. Moda se vsakih 14 let temeljito izpremeni. — Tako astrologi. Gotovo ni dvoma, da je moda vedno izraz svojega časa, dokaz njegove npravne višine ali nizkosti. Zvezde so pa pri tem pač nedolžne kakor novorojeno dete.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 11. julija. 12.30 Plošče. 13.00 Časovna napoved borza. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.30 Koncert radio orkestra. 19.30 Gospodinjska ura, gđc. Anica Lebarjeva. 20.00 Prenos iz Münchena. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Sobota, 12. julija: 12.30 Reproducirana glasba — 13.00 Časovna napoved, borza — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 18.30 Koncert Radio orkestra — 19.30 Marjan Dobovšek: Sportna ura — 20.00 Prenos iz Belgrada — 22.00 Časovna napoved in poročila — 22.15 Prenos iz Bleda.

Drugi programi:

Sobota, 12. julija:

Belgrad: 19.30 Narodne pesmi na kitaro — 20.00 Koncert operetne glasbe iz operete »Grof Luksemburg« — 21.00 Koncert pevskega zbora »Tomaslav« — 22.15 Večerni koncert radio kvarteta — 23.15 Narodna glasba na plošče. — Budapest: 17.30 Koncert operetne glasbe — 20.15 Koncert zabavne glasbe — 21.50 Plošče — 23.20 Večerni koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 15.30 Popoldanski koncert orkestra — 17.25 Pravljice — 17.55 Klavirske sonate — 18.20 O ljudeh in živalih — 19.05 Koncert H. Wolfvih pesmi — 19.30 Aktualna ura — 20.05 »Veseli weekend«, nato večerni koncert zabavne glasbe. — Milan: 19.30 Koncert seksteta — 21.25 Koncert komorne glasbe — 23.00 Poročila, nato zabavna glasba. — Praga: 20.00 Ljudski večer — 21.30 Zabavni koncert — 22.53 Koncert zabavne glasbe. — Langenberg: 17.30 Koncert orkestra — 20.00 Veseli večer; nato zabavna glasba — 24.00 Jazz na ploščah. — Rim: 21.02 Koncert orkestra — 21.02 Veliki koncert zabavne glasbe. — Berlin: 19.30 Finske narodne pesmi — 20.30 Veseli večer; nato plesna glasba. — Katowice: 19.45 Malo glasbe — 20.15 Večerni koncert; nato plesna glasba. — Toulouse: 19.15 Malo glasbe — 19.45 Koncert orkestra — 20.15 Španske pesmi — 21.00 Večerni koncert.

Dedščina po občinski siroti

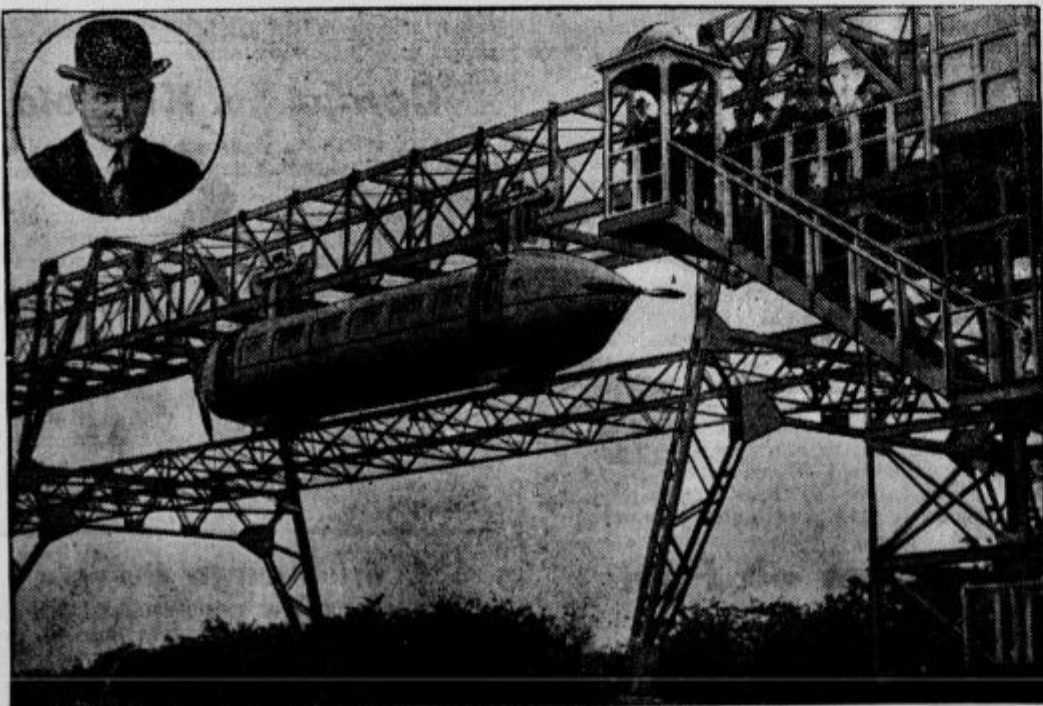
Občina Hausen ob Maini, ki šteje približno dvatisoč prebivalcev, je prejela iz Amerike prijetno obvestilo: Bogat Američan, bivši njen občan, ki se je bil pred mnogo leti kot sirota izselil v Novi svet, ji je v oporoki zapustil 50.000 dolarjev. Sklenili so, da zgrade za ta denar občinsko sirotišnico in hiralnico.

Iz zgodovine časnikov

Italijanski list »Popolo di Lombardia« je objavil zgodovinske dokaze, iz katerih se vidi, da je prvi časopis izhajal za vlade Julija Cezarja. V svoji ogorčeni borbi proti Pompeju je Cezar ukazal, naj se ljudstvu objavljajo rezultati razprav v senatu. Sicer teh vesti niso objavljali v časniku današnjega pomena, ampak ljudstvo je bilo vsakega dne sproti obveščeno o zanimivih dogodkih, n. pr. o govorih, ki so jih govorili v senatu, o novih zakonskih predlogih itd. Cicero omenja nekega Cresta kot lastnika zelo razširjenega dnevnika. List je prinašal gledališke in družinske vesti, pa tudi osmrtnice. Ni manjkalo celo malega oglasnika, kakor tudi ne laskavih notic o tedanjih osebnostih, ki so zelo uživale v takem laskanju.

Moda v znamenju zvezd?

Do sedaj smo mislili, da ustvarjajo modo velika modna podjetja svetovnih mest, posebno v Parizu. Astrologi pa pravijo, da je v neposredni zvezi s stanjem zvezd. Posebno Neptun neki odločilno vpliva na modo. Za obtekle svoje poti, po kateri kroži, potrebuje Neptun približno 164 let; odločilno je sedaj, v

Končna postaja viseče železnice pri Glasgowu na Škotskem. Zrakoplovu podobno vozilo visi na tračnici, električni pogon dobiva po tračnici na spodnji strani; na vsakem koncu je po en propeler. Brzina znaša do 250 km na uro. — Zgoraj v kotu: Iznajditelj George Bennie.

Miss Winifred S. Brown, ki si je na najpomembnejši angleški letalski tekmi s hitrostjo 164 km na uro priborila angleško kraljevo kupo.

Zakon o finansiranju samouprav

Praga 166.95–167.75, Amsterdam 244.75–
Zagreb, Amsterdam 2068 bl., Berlin 1343.75–
1346.75, Bruselj 786.60–790.60, Budimpešta 987–
990, Curih 1094.40–1097.40, Dunaj 795.27–798.27,
London 273.96–274.76, Newyork 56.20–56.40, Pa-
rlament 220.87–222.87, Praga 166.95–167.75, Trst
295.10–297.10, – Skupni promet brez kompenzacij
e znašal danes 10.220.000 Din.

najboljši moški dobi, reprezentativen, soliden, poln volje do dela, s potrebno garancijo, želim prevzeti generalno zastopstvo za Bosno in Hercegovino ter Dalmacijo od solventnih trgovskih vrstk in tvornic. Ponudbe poslati na upravo lista od sifro »Podjeten« st. 7775.

Ustvaritelji Sherlocka Holmesa umri

Razglasi sodišče. Dne 10. septembra 1990, ob
petih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11
zažba nepremičnosti do polovice: zemljiška knjiga
o. Ruš v št. 340. — Okrajno sodišče v Mariboru.
Vpisi v zadržni register. Drevesničarska za-

Sir Conan Doyle je znan tudi med nami in precej njegovih del je izšlo po časnikih in kot knjiga. V našem listu je izšla svoje čase večja izbira Sherlock Holmesovih činov in poleg drugih kratkih povesti tudi Baskervilski pes ter Znamenje štirih (ponatis v Ljudski knjižnici). Bambergova knjigar-
na je izdala Doživljaje. Spomine in Vrnitev Sher-
locka Holmesa, ki so najprej izhajali v posameznih
zvezkih, pozneje pa izšli v knjigah. Zal da so vsa
navredena, v obliki knjige izšla dela v knjigotrstvu
pošla. Tiskarna Zadruga pa je izdala: V libijski
puščavi in Zgodbe Napolconovega huzarja. J. M.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglas nad deset vrstilo se računa višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Bele
emajlirane ploščice

za oblaganje zidov in štedilnikov v
veliki zalogi. — Izvršujemo sami
tudi oblogo sten
s ploščicami. — Zahtevajte ponudbe!

MATERIAL

trgov. družba z omej. zav.
LJUBLJANA - DUNAJSKA 36/a
Telefon 27-16 Brzjavke: Materia

Službe iščejo

Gospodinja

v župnišču, poštena, sred-
njih let, išče službo. —
H. Roš, Mirna, Dolenjsko

Vdova

uradnika, srednjih let, ki
zna dobro kuhati, išče
mesto gospodinje za 1.
ali 15. avgust. Gre tudi
v župnišče ali k samo-
stojnemu gospodu. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 7782.

Vzgojiteljica

s perfektnim znanjem
nemškega, hrvatskega in
slovenskega jezika, išče
nameščenja pri boljši rod-
bini. — Naslov v upravi
pod št. 7804.

Službo dobe

Vrtnarski vajenec

z vso preskrbo se sprej-
me. Ivan Bizovičar, vrt-
narsko podjetje, Ljublja-
na, Kolezijska ulica 16.

Vajenca in pomočnika

za čevljarstvo obrt sprej-
me. Janez Jereb, Nova
Oselica št. 3, pošta Go-
renja vas.

Trgovska sotrudnica

mešanega blaga z obrt-
nimi pravicami, dobro
izveščana in neoporečna,
se sprejme v vpeljano
trgovino. Nastop takoj.
Naslov pove uprava lista
pod št. 7810.

Ekonom in vrtnar

30 let star, želi radi že-
nitbe premeniti takoj
svoje mesto. — Ponudbe
prosi pod št. »Posten
in trezen« št. 7808.

Dve gospodični

iščeta službo izven Ljub-
ljane. Izučeni sta v ši-
vanju, opravljali bi pa
tudi gospodinska dela.
Naslov v upravi pod št.
7809.

Inserati

v »Slovenca«

imajo največji uspeh.

AVINAL

ozdravi pijančevanja!

Izdelek berlinskega lekarnarja Francka, je
edino sredstvo, ki pa je zdravju neškod-
ljivo; z njim morete odvaditi pijance, ne da
bi sami kaj vedeli zato. Polno zahvalnic
ozdravljenih. Cena 220 Din. Razpošilja ge-
neralni zastopnik za Juoslavijo:
N. Popović — Beograd, Kolarčeva 7

Velik sadni vrt

kot parcele naprodaj. —
Streliška 33.

Realitetna pisarna

Maribor, Sodna ulica 30,
proda posestva do 150
oralov, hiše, gostilne, vi-
le, graščine, trgovine,
žage, mline, mesarije in
industrije.

Stanovanja

Prazna soba

separirana, se odda. —
Sv. Petra cesta 53, mle-
karna.

Prodamo

Kopalne banje

klozete, lijak in vso že-
leznilno dobite v trgovini
Fr. Stupica, trgovina z
železnino, Ljubljana, Go-
spodarska cesta 1.

Prodamo

Puhasto perje

kilogram po 38 Din raz-
pošiljam po povzetju naj-
manj 5 kg. — Potem čisto
belo gosje kg po 130 Din
in čisti puh kg po 250 D.
L. Brozović, Zagreb, Ilica
92. Kemič. čistilnica perja.

Tesan les

popolnoma suh, za takoj-
šnjo uporabo pri stavbah,
ima stalno v zalogi »Ili-
ja«, družba z o. z., Du-
najska cesta 46, telefon
28—20.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in
žagan les, ladijska tla ceno
oddaja — Fran Suštar, Do-
lenjska cesta. Telefon 2424

Obrt

Kmetovalec
in obrtnik!

Če rabiš moter motor,
dobiš svetovnoznani Li-
ster bencinski motor za
nizko ceno pri trvdki
Fr. Stupica, zaloga polje-
delskih strojev, Ljubljana,
Gospodarska cesta 1.

TUDI
ZA VAS

Je izredne važnosti, da stalno zasledujete
gospodarska in druga poročila v dnevniku
»Slovenca« in pregledate tudi njegov
oglasni del. Trgovcu in obrtniku, pa tudi
poljedelcu je najboljši svetovalec »Slo-
venec«. Naroča se pri upravi v Ljubljani
ali pri njenih podružnicah in zastopstvih

Koruzo za krmo

oddaja najceneje
veletrgovina Žita in moke
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

100 kg

koruze . . 158 D
rešet. oves 190 D
prodaja proti gotovini
JOS. BAHOVEC
SV. JAKOBA NABREŽJE
LJUBLJANA

Vreče

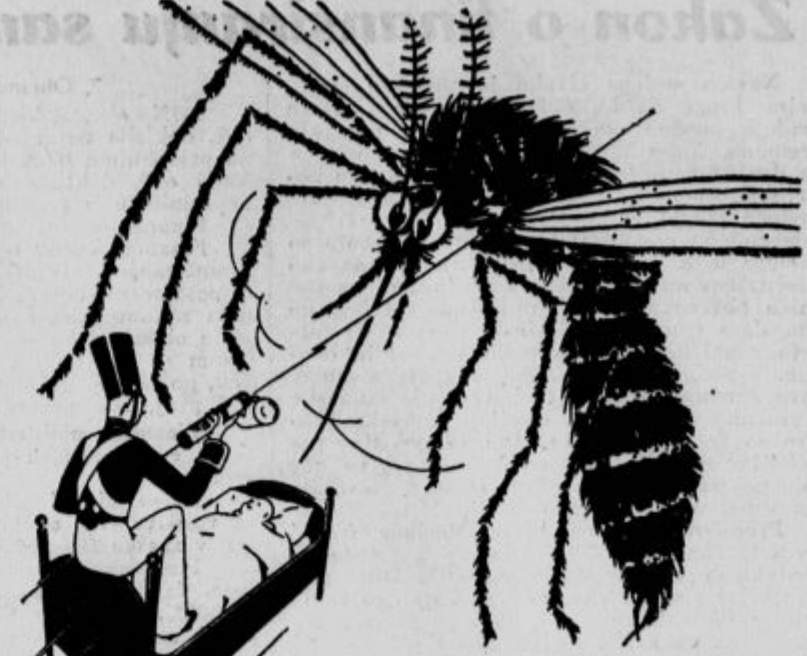
Kdor rabi vreče kupi jih naj-
ceneje pri trvdki:
Mirko Mlakor
Ljubljana — Slomškova ulica št. 11

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Nevarnost,
katera preti po noči!

Mirno speča deca in odrasli večkrat posta-
nejo žrtva strašnega komarja. Ta strašni
nosilec mrzlice in drugih boleznih preži na
Tebe po noči. Škropi Flit predno greš spati.
Flit je smrtonosen muham, komarjem, bol-
ham, moljem, mravljam, ščurkom, stenicom
in njihovim jajcem. Tebi ne škodi. Ne pusti
madežev.
Ne zamenjaj Flit z drugimi različnimi
sredstvi. Pazi na vojaka na rumeni kantit
s črnim robom.

FLIT
— brže ubije

Tužnega srca naznanjamo žalostno vest, da je naša draga
soproga, mati, babica in prababica, gospa

TEREZIJA LETNIK

dne 7. julija 1930 ob 10 dopoldne po daljši bolezni, v 74. letu
starosti, previdena s svetimi zakramenti, umrla.
Pogreb se je vršil 9. julija 1930 v Limbušu.
Obenem izrekamo prisrčno zahvalo prečastiti duhovščini
za spremstvo in ganljiv govor ter vsem, ki so nas v težkih
dneh tolažili.
Limbuš, dne 9. julija 1930.

Henrik Letnik
z otroci in vsemi sorodniki.

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Berezina mu je s svojim zasledovanjem pre-
križala načrte. Kakor hitro bi bil prevozil kakih
sto milj, bi bil vozil dol ob obali in spotoma pre-
iskoval reke. Ker pa je bilo zdaj mogoče, da mu bo
Berezina kmalu spet za petami, je bilo še najboljšje,
voziti ponoči še nekaj ur dalje, natančno raziskov:
pa pri povratku. Da bi v temi krenil v struge, bi bilo
nevarno že samo po sebi, pa tudi njegovemu namenu
ne bi nič koristilo.
»Presneto sem truden!« reče proti Čengu, »in
mislim, da vi tudi. Pa vendar vkljub temu noben
izmed naju ne bi mogel spati, ako bi poskusila. Zato
bom vozil kar dalje in sicer z najmanjšo brzino.
Zjutraj bom pa že videl, kaj nama bo storiti. Res
bo vsak hip izšel mesec, pa skoraj gotovo ne bo to-
liko svetil, da bi bilo mogoče raziskovati, posebno še,
ker ne poznam tukajšnje obale.«
Nekaj ur po trčenju z Berezino je zagledal Mi-
hael pred seboj temno točko; biti je moral kak rt
ali pa otok. Mihael je krmaril tako, da bi ga obšel in
baš je plaval mimo skrajnega rtiča, ko ga je na-
enkrat zdrnil živžg, da mu je šlo kar skozi ušesa;
zdelo se je, da prihaja s celine.
»To je matrozova piščalka!« pravi Mihael. »No-
bena druga tako ne brliza. Na tej celini nekje se
mora nahajati kak Evropec.«
Zopet se oglasi rezek pisk.
»Na levi brliza, kdorkoli je. Kreniti moramo
proti obali ter se prepričati, kdo je.«
»Kaj pa, če nam je kdo nastavljal past?« pripomni
Čeng.
»No, bomo pa previdno ravnali. Saj ni, da bi mo-
rali pristati.«

Toliko da so se premikali, so se bližali obali in
se s tem ognili dvojni nevarnosti, namreč morebitni
pasti in nevidnim čerem. Ko je bil Bantama še nekaj
sto metrov od obale, so pa začuli iz teme glas, ki je
bil podoben angleškemu: »Ehoj! Ehoj!«
»Ehoj!« odgovori Mihael. »Kje ste?«
Tedaj pa zagleda v mesečni svetlobi čokato po-
stavo, ki stopi iz neke gošče. Mož stopa dol proti
obali in zakliče: »Pazite na plitvine! Kretajte se,
kakor vam povem! Naravnost naprej! Polagoma! Kre-
nite krmilo za eno črto na levo!«
»Kdo pa ste?« vpraša Mihael oprezno. »Ste
Anglež?«
»Da, iz Dorseta in čisto sam na tem otoku. Ni
se me treba prav nič bati.«
Stopal je po obali in od časa do časa dajal na-
vodila. Mihael pa je krmaril po njegovih poveljih ter
kmalu dospel do ustja majhnega zaliva, ki so ga na
obeh straneh rastline skoraj popolnoma zakrivale.
»Počasi!« zakliče možak. »In zdaj pristanite!
Dobro! Oh, kako sem vesel, da ste prišli!«

12. Izvidnik.

Ko je Mihael stopil na suho, ga je mornar po-
zorno pogledal in rekel: »Prav gotovo sem vas že
videl, gospod! Ali niste bili na Anabeli pri gospodu
Trompsu tisti dan, ko je odrinil na morje?«
»Da, njegov brat sem. Ali je on tukaj?«
»Rad bi videl, da bi bil, gospod. Ne vem, kje se
nahaja. Jaz sem matroz z Anabele. Moje ime Tim.«
»Kaj pa je z Anabelo? Nikar mi ne recite, da je
izgubljena!«
»Bojim se, da je, gospod! Bojim se, da je mala
pa čvrsta ladjica šla k vragu. Zleteli smo tajfunu na-
ravnost v žrelo; bil je tako grozen, da takšnega ne
pomnim, pa sem že trideset let na morju! Anabel pa
ga je vendarle kar dobro prestala in vsi smo mislili,

da je najhujše minilo. Kar zavezimo v nenavadno raz-
burkano morje, ki nam je razbilo krmilo in pokvarilo
radio, da ni bil več za rabo. In da bi bila mera nesreč
polna, dobi ladja še luknjo in tako je bila polovica
posadke zaposlena pri črpalkah, ostali pa so posku-
šali napraviti zasilno krmilo.
Ko nas je morje tako gnalo ob obali, ne da bi si
mogli pomagati, so pa naši potniki pokazali svoje
pravo barvo. Meni že prej ves čas ti ljudje niso uga-
jali; pa saj ste jih sami videli. Take barabske sodrge
sploh nikjer več na svetu ne najdete, razven ob oba-
lah med Kino in Birmo. Večina je planila nad nas
z noži, nekateri pa so imeli tudi pištole; pa kaj po-
maga vse to, ko so nas pač iznenadili! Kapitana so
ustrelili, prvega matroza so z nožem v tilnik, ostale
pa so nadvladali s svojo premočjo. Jaz pa sem bil
slučajno nekoliko proč od velike gneče; ko je bilo že
čisto gotovo, da se ladja potaplja, sem skočil v morje
in začel plavati proti obali tega otoka. Oklenil sem se
hloda, ki je plaval po morju in le z njegovo pomočjo
sem se rešil na suho, kajti morje je bilo hudo raz-
burkano.
Ko sem dospel do obale, sem bil s svojimi silami
že pri koncu; komaj sem še dihal in morja sem se bil
napil do grla. Nekaj časa sem kar ležal kakor mrtič;
ko sem si pa nekoliko opomogel, sem gledal po mor-
ju, da bi ugledal Anabel, pa ni bilo o njej ne duha
ne sluha.
Vi, gospod, bi gotovo radi vedeli, kako dolgo je
že od tedaj, kaj ne? Pa ne morem vam povedati, kajti
nehal sem šteti dneve. Zdi se mi, da sem tu že cel
večnost! Hranil sem se s školjkami in divjimi kore-
ninami, pil pa sem dežnico iz mlak, da sem ostal pri
življenju. Lahko si mislite, kako sem se željno oziral
po kaki evropski ladji, kako sem napenjal svoje oči,
da bi mi bile skoraj skočile iz jamic! Ta otok pa je
daleč proč od proge velikih ladij in tako sem se začel
že bati, da bom moral postati drugi Robinzon.